

NOWY CZAS

KATOWICE
Mielegkiego nr. 8
Telefon 346-48 — P. K. O. Nr. 300277

10 Gr

Reprezentacje:
Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik — Król. Huta
Tarn. Góry — Lubliniec

200 tys. osób na pogrzebie Hindenburga

Zwłoki zostaną złożone w „Wieży Wodzów“

BERLIN, 5. 8. Z Neudeck donoszą, że zwłoki prezydenta Hindenburga zostały złożone do trumny, którą umieszczono w bibliotece zamkowej.

Hindenburg jest ubrany w mundur feldmarszałka i biały płaszcz zakonu Joannitów. Obok zmarłego leży buława marszałkowska. W rękę marszałek trzyma bukiet róż.

Do Neudeck nadszedł, przywieziony przez Kronprinza wieniec od Wilhelma II. Wieniec uwiarty jest z białych róż ze wstęgą o barwach cesarskich i napisem: „Memu wielkiemu marszałkowi“.

Na stopniach pomnika poległych w Tannenbergu budowane są trybuny dla 3.500 gości honorowych. W uroczystościach pogrzebo-

wych w Tannenbergu weźmie udział około 200.000 osób.

Dyrekcja kolei przygotowała dla gości honorowych udających się na pogrzeb prezydenta, 12 pociągów nadzwyczajnych. Poza

tem, do Hohenstein uda się 100 pociągów specjalnych z publicznością.

We wtorek nad pomnikiem w Tannenbergu zakazany będzie przelot samolotów w odległości 10 kilometrów.

BERLIN, 5. 8. Niemieckie Biuro Informacyjne donosi, że prezydent i kanclerz Rzeszy, Adolf Hitler, zarządził w porozumieniu z rodziną Hindenburga, iż zwłoki prezydenta Rzeszy złożone będą na wieczny spoczynek w „Wieży Wodzów“ pomnika Tannenberskiego. Wieża ta będzie przerobiona na kaplicę.

Pamiętniki Roehma ukażą się w Austrii

WIEN, 5. 8. Agencja Reutersa donosi: W tutejszych kołach politycznych wielką sensacją obudziła wiadomość, iż na jesieni ukażą się w Austrii pamiętniki zabitego ministra Rzeszy kpt. Ernesta Roehma.

Jak się dowiedział korespondent Reutersa, pamiętniki te opracowuje obecnie w Austrii jeden z zaufanych przyjaciół Roehma, który zdołał zbiec z terytorjum Rzeszy.

Rintelena kona

WIEN, 5. 8. Stan zdrowia byłego posła w Rzymie, dr. Rintelena, który uległ wczoraj częściowemu paraliżowi, pogorszył się. Pacjent ma wysoką gorączkę. Stan jego budzi poważne obawy.

Ciunkiewiczowa znów skazana

KRAKÓW, 5. 8. Wyrok w głośnej sprawie Ciunkiewiczowej zapadł dziś o 2-giej w nocy.

Prokurator w swym przemówieniu podniósł, że niema danych na to, iż za Mrowcem, inicjatorem całego oszustwa stoi towarzystwo asekuracyjne, któreby miało wypłacić premię Ciunkiewiczowej. Ono napewno nie podsunęło Mrowca.

Po przemówieniu obrońców sąd ogłosił wyrok. Wszyscy oskarżeni uznani zostali winnymi oszustwa i skazani zostali:

Kołodziejczyk na rok więzienia, Mrowiec na rok i 3 miesiące więzienia, Ciunkiewiczowa na półtora roku więzienia, Jagusiński na 10 miesięcy więzienia.

Wszystkim, za wyjątkiem Ciunkiewiczowej wymierzone kary zawieszono na 4—5 lat.

Wobec tego Ciunkiewiczowa będzie musiała odbyć obie kary. Wniosek obrońcy Aszenbrennera o zwolnienie Ciunkiewiczowej na wolną stopę, sąd odrzucił. Ciunkiewiczowa została po rozprawie odprowadzona do więzienia.

REWJA 250 SAMOLOTÓW

Na zjeździe Polaków z zagranicy

WARSZAWA, 6. 8. (Tel. wł.) Z okazji zjazdu Polaków z zagranicy stolica przybrała w niedzielę odświętny wygląd. Miasto było udekorowane flagami. Szczególnie imponujące przedstawiały się place publiczne, udekorowane sztandarami. Głównym punktem uroczystości była defilada na placu Mokotowskim. O godz. 9.45 przybył na defiladę Prezydent R. P., który odebrał raport, poczem w samochodzie dokonał przeglądu oddziałów. O godz. 10 odprawił mszę św. ks. biskup Gawlina, poczem odbyła się defilada. Najpierw ukazały się nad głowami tłumnie zebranej publiczności samoloty wojskowe w liczbie 250. Po raz pierwszy mieszkańcy

Warszawy widzieli tak wielką armię powietrzną. Następnie odbyła się defilada, kawalerji oraz wojsk technicznych. Ogółem defilowało około 10 tysięcy żołnierzy. Szczególnie imponujące przedstawiały się oddziały broni pancerniej, oddziały zmotoryzowane, radio-telegrafistów itp.

W godzinach popołudniowych uczestnicy wzięli udział w przyjęciu, wydanem przez marszałka Raczkiewicza na ich cześć w ogrodzie Sejmu i Senatu. W przyjęciu tem wzięli również udział delegaci młodzieży polskiej z zagranicy.

Na zjazd przybyli już wszyscy delegaci. Największa liczba delegatów przybyła ze

Stanów Zjednoczonych, a mianowicie 44, z Niemiec 20, z Czechosłowacji 7, z Francji 13, z Rumunii 5, z Brazylii 4 i inne delegacje, składające się z dwóch do trzech osób. Ogółem przybyli delegaci z 26 państw świata.

130 ofiar wybuchu dynamitu

LONDYN, 5. 8. Z Tokio donoszą, że wskutek wielkich upałów nastąpił wybuch w składzie dynamitu w Horoshima. 30 osób poniosło śmierć na miejscu, a około 100 jest rannych.

1000 wagonów zboża dla powodzian

przeznaczyła Rada Ministrów

WARSZAWA, 5. 8. Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem p. premiera, prof. Leona Kozłowskiego, posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, na którym rozpatrzone i zatwierdzone szereg spraw bieżących.

W związku z prowadzoną przez rząd akcją odbudowy terenów, zniszczonych przez powódź i pomocy dla powodzian, Komitet Ekonomiczny postanowił przeznaczyć 10 tysięcy ton żyta z zapasów państwowych na cele do-raznej pomocy żywnościowej dla głodującej ludności na obszarach, dotkniętych klęską.

Następnie — niezależnie od przyznanego do dyspozycji min. komunikacji kredytu nadzwyczajnego na odbudowę urządzeń kolejowych — Komitet przeznaczył dodatkowo z

kredytów funduszu pracy kwotę 1 milion zł. na odbudowę dróg kołowych, zniszczonych przez powódź oraz kredyt w wysokości 4 milionów zł. na obwałowanie Wisły i jej dopływów. Robotnicza przy dokonywaniu tych obwałowań będzie pokryta częściowo w gotówce, częściowo zaś w naturze.

W związku z tem ministerstwo rolnictwa przystępuje niezwłocznie do zorganizowania prac, które wykonywane będą w ten sposób, aby można było uniknąć konsekwencji ewentualnej powodzi jesiennej.

Ponadto komitet ekonomiczny powziął uchwałę w sprawie ulg taryfowych o przewozie towarów, przeznaczonych dla komitetów powodziowych.

W dalszym ciągu posiedzenia Komitet Ekonomiczny wysłuchał sprawozdania prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego o akcji kredytowo-budowlanej oraz postanowił podwyższyć na rok 1934 dopuszczalną normę kredytu na remonty domów o przeważającej liczbie mieszkań małych z 50 procent na 75 procent kosztów remontu.

Wreszcie przeprowadził dyskusję nad zagadnieniem oddłużenia rolnictwa, któremu to zagadnieniu dłuższą uwagę poświęcił w ostatnim swym przemówieniu premier prof. Kozłowski.

WYSTĘP KASJARZY w Sosnowcu

Dawno już nie notowani na terenie okręgu przemysłowego zawodowi kasjarze, dali o sobie znać w dniu wczorajszym w Sosnowcu. Dokonali tam włamania do Spółdzielni Jajczarskiej przy ul. 3-go Maja 8.

Rutynowani włamywacze dostali się do biura przez wylom w murze z piwnicy.

W biurze, posługując się arsenałem precyzyjnych narzędzi oraz aparatem acetylenowym, przystąpili do prucia kasy, którą odsunęli od ścian. Tył kasy okazał się niespodziewanie wytrzymały. Jakkolwiek u-

szkodzili go wycięciem otworu w kształcie trójkąta, dali wkońcu spokój i zabrali się do zamków kasy. Po dłuższej pracy zdołali wypruć wszystkie skomplikowane a masywne zamki.

Łupem kasjarzy padło 2400 z. w banknotach oraz nieznaczna suma w bilonie.

Z uwagi, że jest to robota „odstawiona“ systemem znanej policji szajki, mimo braku wszelkich śladów już to świadczy na niekorzyść kasjarzy.

Z siekierą na sąsiada

Omial nie mord w wyniku spizeczki

Z Mikołowa donoszą: Wczorajszego piątku zaalarmowano policję mikołowską do Mokrego, gdzie rzekomo miano popełnić mord. Po przybyciu na miejsce kazano się, że na tle nieporozumień sąsiedzkich doszło do krwawej awantury pomiędzy niejakim Pachem a Meinertem, przyczem posługiwano się kołami z płotu i siekierami.

W toku walki Józef Pach ugodził silnie w głowę Meinertową, która padła bezprzytomna na ziemię, silnie brocząc krwią.

Ciężko ranną Meinertową po doraźnym opatrunku została odwieziona na kurację do szpitala w Mikołowie. Innych uczestników bójki opatrzone na miejscu.

Józef Pach został aresztowany.

Doniosłe odkrycie Polaka Nieudany zamach na prez. Roosevelta. Nowa metoda diagnozy raka. Ładunek dynamitu w pobliżu szyn kolejowych.

Paryż, 6. 8. Profesor dr. Kopaczewski, który od 15 lat zajmuje się badaniami raka, wynalazł

nową metodę diagnozy chemicznej raka.

Praca jego przedstawiona została przez słynnego profesora d'Arsonval'a z Francuskiej Akademii Umiejętności.

Prof. Kopaczewski wykazał, że na podstawie chemicznego badania krwi można w krótkim czasie przekonać się czy dany osobnik choruje na raka.

Prof. Kopaczewski urodził się w Łęczycy w r. 1886. Studja średnie odbywał w

Niemczech i Szwajcarii.

Ze Szwajcarii przybywa do Paryża gdzie pracuje początkowo w Instytucie Pasteura. Po uzyskaniu stopnia doktora medycyny we Francji, wyklada na nowym uniwersytecie w Brukseli, a potem prowadzi kurs na wydziale medycznym w Paryżu. W następnych latach

jako profesor wymienny wyklada na uniwersytetach w różnych krajach na temat swej największej specjalności kolloidów. Wyniki swoich badań głównie nad chemją kolloidów ogłosił w 34 pracach.

Wazyngeon, 6. 8. Władze bezpieczeństwa zupełnie nie spodzianie wpadły na ślad, zamachu na prezydenta Roosevelta.

W miejscowości Spokane w stanie Waszyngton w pobliżu szyn kolejowych znaleziono specjalny ładunek dynamitu.

Zaalarmowane władze usunęły ładunek. Pociąg prezydenta przejechał normalnie.

Wobec powyższego odkrycia władze przedsięwzięły daleko idące środki ostrożności.

ZONA UDUSIŁA MĘŻA SZNUREM. Potworna scena w stodole.

Stanisławów, 6. 8. Marja Bojczuk z Curykowa wyszła zamąż za Wasyla Bojczuka z Bratyszowiec. Wkrótce rodzice Bojczuka

poczęli sekować swoją synową, a Bojczuk, namawiany przez matkę począł bić swoją żonę.

która w końcu uciekła do swoich rodziców. Po roku jednak za nawomą męża wróciła do niego. Kiedy zaś pożycie małżeńskie nie uległo poprawie, w duszy Bojczukowej poczęła dojrzewać plan strasznej zemsty na mężu.

W nocy przed udaniem się na spoczynek do sfooty, Bojczukowa wstąpiła do stajni i wzięła stamtąd sznur, który ukryła w słomie. Około północy, gdy Wasyl Bojczuk spał twardo, odwrócony twarzą do ziemi, trzymając pod pierśią rękę, Bojczukowa podsunęła mu ostrożnie

sznur pod szyję,

poczem przycisnęła go kolanami do ziemi tak silnie, że paznokcie męża wbiły się w ciało na piersi.

Bojczuk rzucił się, wywilaj nogami lecz Marja dusiła go z całych sił. Całą godzinę klęczała Bojczukowa tak na mężu.

Kiedy Bojczuk skonał, morderczyni zaniosła sznur do stajni, a następnie położyła się obok trupa, którego

przykryła workiem,

spać jednak nie mogła.

Następnego dnia matka Bojczuka, przyzwoity go budził, znalazła trupa. Bojczukowa aresztowana i odstawiono do więzienia stanisławowskiego.

Po Małopolsce... Rzeki kresowe gwałtownie wzbierają. Poważne szkody w Kobryniu.

Warszawa, 6. 8. Po klęsce powodzi jaka nawiedziła Małopolskę Wschodnią i całe dorzecze Wisły obecnie jest sygnalizowane z wstępu miejscowości niebezpieczeństwo powodzi na Kresach Wschodnich.

Rzeki kresowe gwałtownie wzbierają. — Muchawiec wyrządził poważne szkody w miastach Kobryniu i Maurycie. W obu miastach zmobilizowano pogotowie powodziowe.

POSIEDZENIE KOMITETU EKONOMICZNEGO MINISTRÓW.

Wczoraj pod przewodnictwem premiera

Kozłowskiego odbyło się posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów na którym rozpatrywano szereg spraw związanych z odbudową terenów zniszczonych przez powódź oraz sprawy pomocy dla powodziarzy. Komitet Ekonomiczny przeznaczył

10 tysięcy tonn żyta

z zapasów państwowych na cele doraźnej pomocy żywnościowej dla ludności na terenach powodziowych. Następnie uchwalono, kredyty z Funduszu Pracy w wysokości 1 miliona na odbudowę dróg kołowych na terenie województw: krakowskiego, kieleckiego-

go, lwowskiego i stanisławowskiego oraz 4 miliony zł. na obwoławanie Wisły i jej dopływów. Wydatki na obwoławanie częściowo będą pokryte w gotówiznie, a częściowo w naturze. Ministerstwo Rolnictwa przyjął już do zorganizowania prac, aby uniknąć niebezpieczeństwa powodzi jesiennej. Ponadto uchwalono szereg ulg taryfowych na przewozy towarów dla komitetów powodziowych. Ponadto do 15 sierpnia r. przesyłki towarów polskich na kolejach państwowych będą do terenów powodziowych

zabierane bezpłatnie.

W dalszym ciągu Komitet Ekonomiczny Ministrów wysłuchał prezesa BGK. gen. Góreckiego, który zreferował sprawę akcji kredytowo - budowlanej. Wreszcie Komitet przeprowadził dłuższą dyskusję w sprawie odciążenia rolnictwa.

10 tysięcy złotych za najlepszy projekt pomnika Czynu Legionowego.

WARSZAWA, 6 lipca. Na uroczystym posiedzeniu zarządu miejskiego miasta st. Warszawy uchwalono przemianować ulicę Nowowiejską, przy której znajduje się gmach Ministerstwa Spraw Wojskowych

na ulicę 6-go Sierpnia.

Jednocześnie ma być rozpisany konkurs na budowę pomnika poświęconego uczczeniu Czynu Legionowego. Zwraca uwagę wysoka nagroda, jaką zarząd stolicy przeznaczył dla najlepszych projektów. Wynosi ona

10 tysięcy złotych.

Wspaniała rewja w stolicy. Warszawa całym sercem wita rodaków z zagranicy.

Warszawa, 6. 8. Już wczoraj w południe dał się odczuć na ulicach stolicy radosny nastrój. Warszawa całym sercem witała swych braci, przybyłych z najodleglejszych stron do wojennej Ojczyzny.

W południe nadciągając zaczęły do Warszawy pułki wojsk z prowincji, które mają wziąć udział w dzisiejszej wspaniałej rewji wojskowej na lotnisku mokotowskim.

Około godz. 12 w południe alejami 3-go Maja od strony mostu Poniatowskiego wkroczył do Warszawy 7 pułk ułanów z m. Mińska Mazowieckiego z orkiestrą i sztandarem.

Pojawienie się ułanów wywołało wśród zgromadzonych tłumów entuzjazm.

Wkrótce po 7 pułku ułanów wkroczył również tą samą drogą do stolicy 1 pułk strzelców konnych z Garwolina.

O godz. 5 popołudniu zaczęły zlatywać się do Warszawy samoloty z różnych pułków lotniczych, rozsiadanych po całej Polsce. Zgrupowały się na lotnisku samoloty w zwartej masie przesyłowały nad Warszawą. Przodem leciały w kluczach po 9 sztuk samoloty myśliwskie, za nimi samoloty łącznikowe, wreszcie ciężkie samoloty bombardujące.

Ta niespodziewana defilada przeszło 200 płatowców zupełnie nisko nad miastem, zrobiła na Warszawie

potężne wrażenie.

Wszystkie one wezmą udział w dzisiejszej rewji na polu mokotowskim, będąc efektywnym zakończeniem imponującego, przeglądu naszej siły zbrojnej, stojącej na straży bezpieczeństwa kraju.

Wielką również sensację w mieście wywołał wielki balon kulisty na wieży, wznoszący się nad gmachem Muzeum Narodowego w Al. 3-go Maja.

Balon wznosił się w górę do wysokości 100 m. poczem ściągnięto go i wypuszczono po chwili spowrotem wraz z wielkim tran-

sparentem, reklamującym

zjazd Polaków z zagranicy.

Balon ten przez 8 dni, tj. aż do zakończenia zjazdu będzie stale unosił się nad gmachem Muzeum Narodowego.

Momentem kulminacyjnym dzisiejszego, święta będzie wspaniała rewja na polu Mokotowskim, największa w odrodzonej Polsce.

Sukces wywiadowców łódzkiego wydziału śledczego. Morderca służącej dra Trawińskiego schwytany! Świetny wynik intensywnego pościgu.

Łódź, 6 sierpnia. Skrytobójcze morderstwo dokonane przed kilku dniami w mieszkaniu lekarza łódzkiego dr. Trawińskiego przy ul. Piotrkowskiej 116, gdzie ofiarą zbrodniarza padła służąca 33-letnia Anna Kacałówna, postawiło na nogi cały aparat śledczy.

Już w czasie pierwszych oględzin miejsca zbrodni organa policyjne znalazły się w posiadaniu

ciemnego materiału,

na podstawie którego potoczyło się intensywne śledztwo. Wyniki trzymane jednak były ze zrozumiałych względów w ścisłej tajemnicy.

Według posiadanych przez Wydział śledczy w Łodzi danych zbrodniarza po dokonaniu morderstwa zbiegł poza miasto. W tym też kierunku szedł pościg policyjny.

Wielka afera inspektora pocztowego. Władze sądowe powołały ekspertów.

WARSZAWA, 6. 8. W Warszawie ujawniona została wielka afera na Poczcie Głównej.

Bohaterem tej afery jest inspektor pocztowy Krzyżaniak. Dla zbadania rozmia- rów nadużyć władze sądowe powołały

ekspertów. Krzyżaniak został aresztowany pod zarzutem fałszowania kwitów pocztowych. Wysokość tych nadużyć ma sięgać kilkudziesięciu tysięcy złotych.

K.K.O. przyjmuje obligacje Pożyczki Narodowej na spłatę zobowiązań.

Warszawa, 6. 8. Dowiadujemy się, że kilka Komunalnych Kas Oszczędności rozpoczęło przyjmować obligacje pożyczki naro-

dowej na spłatę zobowiązań, w myśl rozporządzenia ministra skarbu z 21 lipca r.

S. p. Anna Kacałówna zamordowana w dniu 31. 8. w mieszkaniu dr. Trawińskiego

jednym z miast powiatowych na terenie województwa łódzkiego.

Morderca, jak nas informują, uchodził za narzeczonego zamordowanej Antoniny, Kacałówny i przed zamieszkaniem jej w Łodzi u dr. Trawińskiego, utrzymywał z nią bliższy kontakt.

Morderca ujęty został przez wywiadowców łódzkiego Wydziału Śledczego. Jest to osobnik w wieku lat około 30.

Dalsze szczegóły zbrodni i nazwisko aresztowanego mordercy trzymane są ze względu na dobro toczącego się śledztwa nadal w tajemnicy.

Popierajcie Czerwony Krzyż!

Dodatek sportowy

RUCH ZWYCIĘŻA Ł. K. S. 6:0

K. S. „Ruch” — Ł. K. S. 6 : 0 (1 : 0).

Bramki: Wilimowski (4), Osiecki, Urban. Sędziował p. Schneider z Krakowa.

Wygrana zespołu mistrzowskiego może zasłużona, jednak napewno nie w tak wysokim stosunku. Gra toczyła się na rozmokłym skutkiem ulewnego, przez cały czas zawodów trwającego deszczu, co wpłynęło hamująco, zwłaszcza do pauzy, na jej tempo.

Drużyny wystąpiły w następującym składzie: Ł. K. S. — Cegliński, Karaś, Szmigiel, Tadeusiewicz, Jezierski, Nowak, Król, Pilchner, Czajkowski, Górka i Szawiński. Ruch: Tatuś, Kacy, Wadas, Zorzycki, Badura, Panchirsz, Urban, Giemza, Osiecki, Wilimowski i Wodarz. W składzie Ł. K. S.-u widziemy pięciu rezerwowych, Ruch zaś wystąpił bez Peterka i Dziwisza.

Najlepszym graczem Ł. K. S.-u był Król. Gra zespołu łódzkiego bez zawodników tej miary co Herbstreich i Müller, musiała wypaść słabiej niż zwykle. Zespół ten włożył jednak w grę dużo ambicji i niebezpieczne jego ataki niejednokrotnie zagrażały bramce „Ruchu”, którą szczęśliwie bronił nader ruchliwy Tatuś.

Katowice-Kraków 12:10

Wobec niestawienia się zawodników z poza Katowic, reklamowany jako międzymiastowy mecz zapaśniczy Śląsk-Kraków, musiał się odbyć pod mniej szumną firmą, Katowice-Kraków. Naprzedce sklejona reprezentacja Katowic, spisala się nader dobrze, wychodząc ze spotkania z najsilniejszą reprezentacją, na jaką Kraków tylko stać było, zwycięzko.

Przebieg walk od wagi koguciej do ciężkiej był następujący (zawodnicy Katowic na pierwszym miejscu):

Rejman ulega w 11 min. Fojkowi; Staniczek rozprawia się z Woźniakiem, kładąc go w 6 min. na obie łopatki; Musioł poddał się Bajorkowi w 11 min. a Jaworski zdobył punkty walkowerem. Krysmalski zwyciężył w 6 min. Koperskiego, zaś o sensację postarał się mistrz Polski Gałuszka wygrywając na punkty z Reichnitzem, trenerem Krakowa i 3-cim zawodnikiem Europy, z pochodzenia Włochem. Debiutujący na macie Gurgacz wykończył Nigrena w 7 min.

Sędziowali pp. Gałuszka i Tytko. Z powodu deszczu zawody musiały być przeniesione do sali szermierczej P. K. S.

Rozbiegane konie stratowały emeryta

Z Pszczyzny donoszą: Pozostawione na ul. Piastowskiej bez dozoru konie Władysława Piłara z Woli, spłoszyły się nagle i ponosząc potraciły przechodzącego chodnikiem emeryta kolejowego, 70-letniego Teodora Blachuta.

Potrącony przez rozbiegane konie Blachut doznał ciężkich kontuzji głowy.

Na granicy . . .

Na zielonej granicy koło Rudy Śląskiej Straż Graniczna przytrzymała znaną wśród przemysłowców osobistość, a to Jerzego Gemzę z Rudy (Piaskowa 3). Zajął to równocześnie 38 kg przemycanego szychu, wartości 1910 zł. Same tylko należności celne od przemytu wynoszą 1146 zł.

Domowy złodziej

Franciszek Mateja ze Świętochłowic zgłosił onegdaj policji, że ze specjalnego schowku w bufcie skradł mu ktoś schowane 120 zł., które były jego całym majątkiem.

Złodziejem w tym wypadku był niewątpliwie ktoś z zadowolonych, znający tajemnice pana Mateji.

Wielkie włamanie w Mysłowicach

Wczorajszej nocy po wylamaniu krat okiennych i wyważeniu drzwi łomem, włamali się jacyś fachowcy do składu konfekcji męskiej Salomona Amara w Mysłowicach (ul. Pszczyńska).

Włamywacze opróżnili skład z 75 ubrań męskich, 9 płaszczów, 32 ubrańek dziecięcych, 86 par spodni i 9 marynarek.

Złodzieje zaopatrzyli się więc na dłuższy czas w garderobę.

W drużynie mistrza zauważyć było można kryzys formy, o czym zresztą już wspominaliśmy, szczególnie u Badury. W defenzywie prezentował się on jeszcze jako tako, w ofenzywie natomiast zawodził. Cały atak Ruchu starał się odpowiedzieć swoim zadaniom. Zwłaszcza szczęśliwą była po pauzie wzajemna zmiana stanowisk Giemzy i Urbana, która upłynęła przeboje Ruchu.

W pierwszej połowie gry Ruch uzyskuje prowadzenie z nietytu świadomego ile „szczęśliwego strzału Urbana, mimo, że dotąd gra była otwarta a nawet z lekką przewagą Ł. K. S.-u.

Po zmianie pół Ł. K. S. dzierży jeszcze jakiś czas inicjatywę w swych rękach, kiedy jednakże stosunkowo najsłabszy w całym ataku mistrza Osiecki uzyskuje drugi punkt dla swoich barw, goście się załamują i stopniowo „puchną”. Inicjatywa przechodzi cał-

Śląsk gromi Naprzód

Śląsk Naprzód 3 : 1 (1 : 0).

Wczorajszej niedzieli odbył na stadionie chorzowskim decydujący mecz o mistrzostwo Śląska. Zawody te wygrała drużyna, wykazująca w ostatnim czasie fantastyczną wprost formę, t. j. K. S. Śląsk.

Skład: Śląsk — Mrozek, Bryła II, Seifert, Hanusik, Dembski, Walusz, Sprus, Gieron, God, Bryła I i Olbrych. Naprzód: Żyła, (Cug), Michalski, Stefan, Mozgallik, Kania, Szablich, Piec, Klossek, Stanowski, Teuber i Bochnia.

Obie drużyny stawiają z początku wszystko na jedną kartę, narzucając bardzo ostre tempo gry w stylu półwysokim. Dobre pociągnięcia obu ataków likwidują pewnie obrony, a zwłaszcza lipiniaków, stojąca na wysokości zadania i popisująca się pewnym i czystym wykopem i rozumem ustawianiem się. W tej fazie meczu mógł się również podobać środkowy pomocnik Kania, grający niewidzianie dotąd fair i ofiarnie. W zespole Śląska nader dobrze kombinuje cały atak, stwarzając raz po raz groźne sytuacje pod bramką „Naprzodu”.

Warunki atmosferyczne utrudniają grę a zawodnicy w murowanych czasami pozycjach, poślizgują się na gładkiej murawie.

Ciekawy moment następuje pod bramką Śląska w 39 min. kiedy Bochnia strzela, Mrozek odbija a Bochnia nie umie, czy też nie może z odległości 3 m poprawić. W minutę później znów podobnie drastyczny moment. Tym razem Piec i Klossek z najbliższej odległości nie mogą trafić do bramki, zaś Gieron z drugiej strony pokazuje jak się z 2 m przenosi piłkę ponad poprzeczkę. Sprawę wyjaśnia w 43 min. Olbrych, który przebijając

Rewelacyjna forma Schneidra

Na stadionie WF i PW, odbył się wczorajszej niedzieli trójmecz klubowy, pomiędzy zespołami KS Roździeń-Szopienice, KS 06 Katowice i oczywiście, gospodarzy, tj. KS Stadion Chorzów. Wobec niepewnej pogody — widzów mało.

Wyniki uzyskano naogół niezłe:
100 m: 1) Lichtblau (St) 11,6 2). Konieczny (St) 11,8 3) Latka I (R. S.)

200 1) Czyż (St) 24,— 2) Lichtblau 24,3 3) Latka I (R. S.)

400 1) Sobik (St) 53,6 2) Rojek (R. S.) 54,4 3) Krawczyk (St).

Kula 1) Kosz (St) 11,35,5 2) Żyła (R. S.) 11,19 3) Majorczyk (St).

Dysk 1) Majorczyk 36,65 2) Żyła 35,25 3) Sobik.

Oszczep 1) Kosz 34,19 2) Tortz (06) 40,57 3) Żyła II (R. S.).

Tyczka 1) Namysło (R. S.) 2,90 2) Tortz J. (06) 2,90 3) Lipok (06).

Skok wdal 1) Kosz 6,20 2) Swoboda (R. S.) 5,64 3) Namysło.

Skok wzwyz 1) Kremecke (St) 1,70 2) Kosz 1,65 3) Latka I.

Sztaleta szwedzka 1) Stadion 2,10 2) Roździeń-Szopienice.

Sztaleta 4X100 1) Stadion 46,8 2) Roździeń-Szopienice.

W ramach tych zawodów odbył się 10-cio-bój panów, oraz 5-cio-bój pań o mistrzostwo Śląska.

W ogólnej punktacji zwyciężył Stadion z 116. pkt. przed K. S. Roździeń-Szopienice (92

pkt) i K. S. „06” Katowice (53).
U pań na 6 zgłoszonych zawodniczek, stanęło na starcie tylko 4 i to wszystko zawodniczkę Stadionu. Przebieg zawodów mało interesujący wyniki b. słabe. Pierwsze miejsce zajęła Sikorzanka 187 punktami, przed Orłowską (124 pkt), oraz Żyfkówna.

U panów zaskoczył swą formą zawodnik katowickiej Pogoni, Schneider, który uzyskał takie wyniki jak: 100 m 11,8, 110 płotki 16,—, 400—54,8 1500m—4,56,7; w rzucie kulą 11,48; skoku wdal 6,24; skoku wzwyz 1,57; dysku 30,01; oszczepie 43,56; oraz w skoku o tyczce 3,84; bijąc w końcu rekord Śląska dziesięcioboju. O jego doprawdy fenomenalnej formie niech świadczy fakt, że w skoku o tyczce przeszedł nawet 1,97!!!, jednak niestety, drażek nietyle wskutek słabego trącenia, ile wskutek szalejącego wiatru upadł. Niezrozumiałem dla nas musi się tylko stać fakt, że dano poprzeczkę odrazu z 1,84, na 1,97. Gdyby np. wysokość poprzeczki ustalono na 1,94, Schneider byłby lekko przeszedł i... ustanowił nowy rekord Polski. Nie bez wpływu została naturalnie tutaj temperatura, która się wahała w granicach 15—18 stopni C, no i silny wiatr, uderzający z boku.

1) Schneider Pogoń, Katowice 6689,39 pkt. (Rekord Śląska pobity!);
2) Mucha Sokół, Czeladź 5987,35;
3) Karwat Sokół Krywałd 4825,80;
4) Żymla I Roździeń-Szopienice 4248,79.

Organizacja całej imprezy bardzo sprawną.

W niespełna dwie minuty po przerwie Stefan kiksuje, dotykając piłkę ręką na polu karne, dzięki czemu God po raz drugi lokuje piłkę w siatce. Od tej chwili akcje lipiniaków się załamują i daje się odczuć zdenerwowanie. Chwilowe obciążenie bramki „Naprzodu” wyjaśnia jak przedtem Gieron, wykopując piłkę z 2 m ponad poprzeczkę. W 15 min. Sprus nieobstawiony przez nikogo dostaje piłkę i podjeżdżając pod bramkę przeciwnika pięknie centruje i Gieron z 1 m mimo rozpaczelivej interwencji Żyły podwyższa na 3 : 0. W chwilę później Żyła skutecznie interwenjuje, dostawszy jednak piłką w żołądek, musi ustąpić z pola. Miejsce jego zajmuje Cug. Naprzód poczyna nadrabiać swe niepowodzenia ostrą grą, w czym przoduje jak zwykle Kania. Nie przeszkadza to jednak Śląskowi, który gra coraz to lepiej i którego akcje są coraz płynniejsze. W 29 min. Kania brutalnie fauluje Gieroną, za co dobry dotąd arbiter p. Richter powinien był usunąć go z boiska. Stefan również przechodzi do ataku, popisując się faulami.

Odąd obraz gry zupełnie się zmienia i zawody stają się bezładną kopanią. W 39 min. Stefan podchodzi pod bramkę Śląska a centrę jego pakuje nieuchronnie Teuber. Nawoływania pięciotysięcznej publiczności zrobiły swoje i sędzia stracił głowę, wydając coraz gorsze rozstrzygnięcia.

Mimo obopólnych wysiłków wynik nie ulega już zmianie i w rozgrywkach o wejście do extra klasy bierze udział Śląsk wraz z Naprzodem.

Los Concordji został przypieczętowany, Wawel zaś przez to zwycięstwo stał się niemal zupełnie pewnym faworytem rozgrywek o wejście do ligi Śląskiej.

Wielki mecz o wejście do ligi Śląskiej.

Legja (Warszawa) — E. K. S. 2 : 1.
AZS (Warszawa) — E. K. S. 3 : 0.

Zupełnie niespodziewane porażki mistrza Polski, doznane zarówno od beniaminka jak i outsidersa ligi waterpolowej oraz wice-mistrza, stawiają kwestię ponownego uzyskania tytułu mistrzowskiego przez E. K. S. pod znakiem zapytania.

BIELSKO. W meczu o wejście do polskiej ligi waterpolowej Hakoah bielski pokonał Delfin (Warszawa) 3 : 2 (2 : 0). Bramki dla Hakoahu Hammermann i Kalfus. Sędzia p. Przybyła dobry.

TRÓJMECZ PŁYWACKI o puchar prez. Spaltensteina wygrał T. P. Giszowiec z 192 pkt. przed Stadionem 123 i Pogonią 79. W meczu waterpolowym T. P. Giszowiec rozgromił Stadion 8 : 1 (3 : 1).

ogół więcej niż miejscowych. Mówiąc już o widzach trudno nie wspomnieć, że było ich niespełna dwa tysiące. Fakt ten powinien zaalarmować władze „Ruchu”, którym wielkość uderzyła trochę do głowy.

Sędzia p. Schneider, swoim taktem, zrównoważeniem i sprawiedliwymi rozstrzygnięciami, przynosi zaszczyt swemu kolegium. Takiego sędziego boisko „Ruchu” jeszcze nie oglądało.

Liga państwowa

Pogoń Garbarnia 5 : 2
Polonia Warta 2 : 5.
Cracovia Podgórze 3 : 1.
Wisła Strzelec 8 : 0.

Mecze towarzyskie

Dąb Libertas 3 : 2 (1 : 1).

Wiedeńscy zawodnicy zawięli naogół pokładane w nich nadzieje, nie pokazali bowiem tej klasy, której się po nich, jako zawodowcach, spodziewano. Styl ich niczem nie przypomina znanej szkoły austriackiej.

Same zawody, jak wszystkie wczorajsze zresztą, mocno ucierpiały przez ulewę, zaś gracze na śliskim trawiastym boisku z trudem utrzymywali się na nogach.

Klasę dla siebie stanowił sędzia p. Linke z Bogucic, który wyraźnie krzywdził miejscowych, nie uznając jednej prawidłowo zdobytej bramki i dyktując nie wiadomo ze jakiej przyczyny karne w stronę Dębu.

Najlepszym graczem wiedeńczyków okazał się Schönwetter, którego po pauzie wyeliminowała z gry odniesiona kontuzja, zaś wchodzący za niego rezerwowi Fieber był najsłabszym na boisku. Nieszczęśliwie grających Ogórka i Gedyge zastąpił z powodzeniem Kloda i Geisler. Klimosch w bramce zawodowców powinien grywać w kłipe.

Bramki padły ze strzałów Gedygi, Geislera i Hermana oraz Schönwettera i Schneidra. Publiczności ponad 2 tys.

O wejście do Ligi Śląskiej

Biała-Lipnik — Iskra (Stemian) 2 : 2 1 : 2).
Technice górnoślązkich przeciwstawili gospodarze niezwykłą ofiarności, której też zawdzięczają remis. Bramki zdobyli dla Iskry Moj i Lesik, dla bielszczan zaś Nowara i Kulig. Sędziował p. Brzezina.

Concordia (Knurów) — Wawel (N. Wieś) 1 : 5 (1 : 2).

Los Concordji został przypieczętowany, Wawel zaś przez to zwycięstwo stał się niemal zupełnie pewnym faworytem rozgrywek o wejście do ligi Śląskiej.

Piłka wodna

Legja (Warszawa) — E. K. S. 2 : 1.
AZS (Warszawa) — E. K. S. 3 : 0.

Zupełnie niespodziewane porażki mistrza Polski, doznane zarówno od beniaminka jak i outsidersa ligi waterpolowej oraz wice-mistrza, stawiają kwestię ponownego uzyskania tytułu mistrzowskiego przez E. K. S. pod znakiem zapytania.

BIELSKO. W meczu o wejście do polskiej ligi waterpolowej Hakoah bielski pokonał Delfin (Warszawa) 3 : 2 (2 : 0). Bramki dla Hakoahu Hammermann i Kalfus. Sędzia p. Przybyła dobry.

TRÓJMECZ PŁYWACKI o puchar prez. Spaltensteina wygrał T. P. Giszowiec z 192 pkt. przed Stadionem 123 i Pogonią 79. W meczu waterpolowym T. P. Giszowiec rozgromił Stadion 8 : 1 (3 : 1).

RADJO

KATOWICE — Poniedziałek, 6 sierpnia 1934.
6.30 7.40 Audycja poranna. — 8.45 Transmisja otwarcia zjazdu Polaków z zagranicy. — 9.30 Transmisja z sympatii kopca im. Marszałka Piłsudskiego w Krakowie. — 11.57 Sygnał czasu, hejnał, oraz wiadomości meteorologiczne. — 12.10 Koncert. — 13.05 Muzyka — 14.00 Wiadomości gospodarcze. — 16.00 Pieśni żołnierskie. — 17.00 Audycja dla dzieci. — 17.15 Gawędy legionowe i pieśni. — 18.00 Pogadanka. — 18.15 Muzyka (płyty). — 18.45 Pogadanka Brunona Winawera. — 18.55 Rozmaitości — 19.00 Recytacje poezji legionowych. — 19.15 Audycja żołnierska — 19.40 Muzyka (płyty) — 19.50 Wiadomości sportowe — 20.00 „Myśli wybrane” — 20.02 Feljton — 20.12 Koncert muzyki polskiej. — 21.00 Capstrzyk. — 21.02 Porady radiotechniczne — 22.00 Feljton — 22.15 Słuchowisko.

Ameryka była połączona lądem z Azją? Smaczne specjały lasów.

Jak wielbłądy „odkryły” Nowy Świat.

Wyprawa Instytutu Carnegiego, pracująca w Nowym Meksyku na pustynnym płaskowzgórzu, znajdującym się w południowej części Stanów Zjednoczonych i okrajem górami wysokości 4.000 metrów, natknęła w ustronnej dolinie na skamieniałe ślady wielbłądów.

Zdziwienie członków wyprawy było zrozumiałe, jeżeli uprzytomniwszy sobie, iż zwierzęta te nie są znane w Ameryce i wogóle, o ile sięga pamięć człowieka, nigdy tam nie istniały. Jednak skamieniałe ślady ich w Nowym Meksyku, kraju jeszcze mało zbadanym, dobitnie świadczą o tem, że w przedhistorycznych czasach żyły tam wielbłądy, które następnie

uległy zagładzie.

Sporadyczne wypadki odnalezienia tych zwierząt dowodzą, że wielbłądy nie należały do miejscowej fauny amerykańskiej, lecz, prawdopodobnie, imigrowały z innego kraju. Wiadomo, że wielbłądy znajdują się w większych ilościach w Afryce i w Azji i prawdopodobnie, ojczyzną pra-wielbłądów była Arabia. Stąd stopniowo rozpowszechniając się te „okręty pustyni” dotarły do Ameryki.

Rzecz zrozumiała, że przepłynąć przez ocean nie mogły, wobec czego przypuszczają należy, iż dostały się z jednego lądu do drugiego za pomocą istniejącego wówczas „mostu lądowego”. Jeżeli dać posłuch ist-

nieniu Atlantydy, można dojść do wniosku, że wielbłądy z Arabii przeszły do Egiptu, a następnie po przejściu Atlantydy znalazły się w Ameryce. Jednak przeciwko tej teorii przemawia okoliczność, iż na zabytkach starożytnego Egiptu, dość dobrze ilustrujących florę i faunę kraju faraonów wcale niema

wizerunków wielbłądów,

zjawiają się natomiast znacznie później, w 4—5 wieku naszej ery, kiedy Atlantyda, jeśli wogóle istniała, już dawno została zdobyta przez ocean. Wobec tego, należy wnioskować, iż wielbłądy obrały sobie wschodnią drogę, przez cieśninę Beringa, szerokości około 90 km. Przypuszczalnie cieśniny tej nie było i obydwie lądy tworzyły jedną całość. Tą właśnie drogą wielbłądy powędrowały do Ameryki, gdzie wkrótce zupełnie wymarły.

J. K.

Okres zbierania grzybów.

Mało jest roślin, których sposób rozmnażania się tak długo był nieznan jak gdyby. Ich nagłe, po deszczach masowe nieraz pojawianie się, ich osobliwa postać, bez korzeni liści i kwiatów dawała podstawę do przeróżnych, nieraz misternych domysłów. Przez długi czas sądzono, że grzyby rozmnażają się tak samo jak inne rośliny z ciałek nasiennych. Owe maleńkie ciałka nasienne, czyli zarodniki wytwarzane są przez grzyby

w olbrzymich ilościach.

Jeden tylko grzyb może rozsiać dwa do pięciu milionów zarodników.

Gdy zarodniki te upadną na sprzyjający ich rozwojowi grunt, wówczas rozwija się z nich przedewszystkiem sieć nitki gęsto splecione ze sobą, rozpościerających się najczęściej pod ziemią na dość dużej przestrzeni. Sieć ta nazywa się grzybnia. Z grzybni tej wyrastają, ponad powierzchnię ziemi t. zw. grzyby, które służą do rozsiewa-

nia zarodników mieszczących się w rurkach lub t. zw. ksiązkach czapki.

Wskutek zupełnego braku zielonych ciałek nie mogą grzyby tak jak inne rośliny czerpać pokarmu z powietrza, ale skazane są na to, aby pożywienie pobierać

od innych organizmów,

na których pasożytują. Niekiedy pasożytują na organizmach żywych niekiedy na gnijących ich resztkach.

Szczególnie ważną rolę odgrywają te grzyby, które z wyżej zorganizowanymi roślinami żyją w t. zw. symbiozie, wspomagając się wzajemnie. Tak np. storczyki są przeważnie skazane na żywienie się sokami zawartymi w grzybnii niektórych grzybów, które znowu, same ze storczyków korzystają. Podobna też przyjaźń i wzajemna pomoc ma miejsce między brzozą i pewną odmianą grzybów, które tylko pod brzozami rosną.

Arcydziela mistrzów grzebienia i szczotki. Fryzury w dawnych czasach.

Równie wiele czasu, jak mowienie twarzy, pisze St. Lam w swej książce o strojach pań polskich, zajmowało fryzowanie włosów. W odlegle-

szych wiekach wprawdzie było ono bardzo skromne, jako, że zakryte niemal w zupełności, z biegiem jednak lat uległo wpływowi mody zagranicznej. Poczęły więc panie stroić się w fryzury wymyślne, do czego nietylko włosów, ale przez różnych innych dodatków używano. Dawały one równe uczesania zginęły niepowrotnie. Rochefort zanotował iż „włosy w puklach spływają niewiastom na twarz stylu zaś wiszą w warkocz splecione”. Opaliński wyśmiewa wieże, które panie dworskie na głowach swych pań budują, a Bratkowskiemu nie podobają się czuby, w jakie trefiono ogólnie włosy. Był to atoli nakaz mody hiszpańskiej, która wymagała koniecznie fryzur, w sokich, oraz grzywek rurkowanych nad czołem. Bezpośrednio potem noszono włosy przedzielone na pół i spadające bujnie po obu stronach głowy. Stylu ujmowano je w węzeł lub kółko. Było to uczesanie najnaturalniejsze, ale nie utrzymało się długo. Poczęły z niem bo-wiem rywalizować sztuczne włosy.

Już w pierwszych latach siedemnastego wieku, wszyscy powracający z Paryża opowiadali jak o dziwie, że w stolicy Francji nieliczne panie noszą prócz własnej głowy, drugą przypinaną. Była to właśnie peruka. Dziesięć a nawet więcej lat istniało to ubranie głowy i upowszechnić się nie mogło, aż dopiero Ludwik XIII sankcjonował je, przyzwyczajając w roku 1624 perukę, która miała zakryć jego łysiejące czoło. To dało asumpt wszystkim strojnisiom do uczynienia tego samego.

Dwa do trzech tysięcy franków kosztowała dobra peruka, sporządzona z włosów ludzkich. Wobec jednak ogromnego zapotrzebowania robiono je także z włosienią końskiego, wełny, a nawet nici. Było to może nawet zdrowsze, gdyż nie narażało nabywcy na choroby, które tą drogą się szerzyły.

Aczkolwiek w Polsce wyznawców peruki było wielu — przecie u ogółu nie przyjęła się ona. Były szlachcianki, które reby za grzech sobie uważały przywdziać „trupie włosy”. Panie jednak dworskie, bogate damy, a nawet mieszczanki lubowały się w tej modzie. Jeżowskiego ona nie razi — ale natomiast występuje przeciw niej autor „Koła tańca wesolego” i jemu podobni satyrycy. Nawet hetman Czarniecki zabierze głos w tej sprawie i opowie się przeciw „zagranicznosci”. A imć pan Pasek z przekąsem odzywa się o tem, że „peruki zasłoniły okna zamku warszawskiego”.

W pierwszej połowie osiemnastego wieku — zdało się, że ma się już ku końcowi popularność peruki. Coraz częściej obok sztucznych wież i bardzo misternie wykarbowanych loków, widywało się fryzury gładkie, bez żadnych ozdób bez koronek i wstążek. Jakby w przeciwstawieniu do coraz szerszych sukien uczesanie mniejsze i skromniejsze się stawało. Lecz ta chwila prostota miała być okupiona wkrótce bardzo drogo. Wiek osiemnasty sianał niedługo zupeł-

nie niemal pod znakiem fryzury i kto wie, czy nie znaczyła ona więcej niż strój i wszystkie błyskotki.

Fryzowanie włosów „własnoręczne” było niemożliwością. Żadna z pań nie miała ani tej sprawności, która była temu potrzebna, ani też nie odznaczała się taką inwencją, aby codzień inne dzieło sztuki na swej głowie okazać. Nie wystarczyły już i panny z fraucymeru. Trzeba było oddać się w ręce troskliwych fachowców. I tu należy wspomnieć pierwszego takiego zawodowca, którym w Paryżu był Frison.

Mając sposobność do zdobycia fachu a zarazem i grosza niemało — wielu młodych ludzi poświęciło się ówczesnie fryzjerstwu. Nie upłynęło jeszcze lat kilkanaście od czasu, kiedy to p. Frison był jednym w Paryżu — już sześciuset innych fryzjerów krzątało się obok niego. A każdy wysilał swój skromny rozum na wymyślenie czegoś nowego. Może przypadkiem uda mu się stworzyć fryzurę niebywałą, która zdobędzie wzięcie ogólne, wówczas przyczyni się do zniszczenia wszystkich swych poprzedników. Złoto zgarniać będzie do mieszka — starość sobie zabezpieczy. Tak marzył fryzjer-czyk i codzień inaczej lok! wykręcał swym klientom. Raz gazę wplatał we włosy, to kwiaty itd. Któryś wpadł na pomysł znów przeróżne grzebienie, figury i cały okręt z masztami i żaglami zbudował na niewieściej głowie. Nadwornym fryzjerem Marji Antoniny słynnej ze swjej rozrzutności na ekscentryczne mody, szczylił się tem, iż 14 lokci materiału dodał do jednej fryzury. Można sobie wyobrazić, do jakiej wysokości dochodziły też owe uczesania. Nie odległe wobec tego od prawdy jest spostrzeżenie baronowej Oberkirch, że u damy współczesnej twarz mieściła się pośrodku pomiędzy stopą a wierzchołkiem fryzury. Pani Campan zaś współczuła szczerze ze swoimi towarzyszkami, które, jak niewolnice mody nie, mogąc spowodu wysokości fryzury zmieścić się w karocy, musiały kłęczeć na dnie pudła — a głowę wychylać przez okno...

Pamiętnikarze polscy nie zostawili tyle anegdotycznego materiału — choć niemniej z rozrzuczonych uwag i docinek dawnej literatury można zestawić obraz ogólny, który okazuje, że nie inaczej było u nas. Nie mieliśmy słynnych fryzjerów — ale żyło zato wielu beznamiennych, którzy ten fach uprawiali na podobieństwo swoich mistrzów zagranicznych. Nie mieliśmy akademii fryzjerskiej, ani podręcznika tej sztuki — ale tem większą swobodę w tworzeniu dziwadeł najrozmaitszych. Tylko, że działo się to na mniejszą skalę, boć Warszawa nie Paryż, a dwór Augusta nie dworem Marji Antoniny. A za czasów Króla Piękną i Sztuki, Stanisława Augusta, już skromność wielka zapanowała ogólnie.

Jasne loczki.

Stanełś pyszna w ramie kwiatów jakby wcielenie wiosny latem, uśmiechasz słodko się do życia, bo najpiękniejszym jesteś kwiatem.

Zapach jaśminu oszalał, ty cała jednak pachniesz cudniej, kwiat najwspanialszy zerwać łatwo, lecz ciebie, trzpiotko, zdobyć trudniej.

Widzę Cię często w słońcu plaży, kiedy na niebie niema chmurki, boję się jednak dojść do ciebie — róża ma kolce, ty... pazurki.

Choć zatrują często życie, przyznać blondynkom jedno trzeba, że zwyciężają — bo w ich oczach kąpie się czysty błękit nieba.

Rom.

Chociaż wyglądasz jak aniołek i jesteś panią słodkiej minki, niegorzej przecież od brunetek umięją drapać też blondynki.

Wśród znawców kobiet tego świata krąży ploteczki, różne głosy, że najgroźniejszy z płci nadobnej podobno DEMON JASNOWŁOSY.

Stara to prawda, żadne kłamstwo, więc rodzaj męski z tem się liczy, że każdy szatan w złotych loczkach za dużo siebie wkrąg słodczy.

Śladami zbrodni. Najpopularniejsza plaża Anglii. Tajemnica kufra Nr. 1.

Brighton w sierpniu.

Brighton jest wielkim miastem, a plaża jego należy do najpopularniejszych w Anglii. Nie trzeba wcale być właścicielem auta marki Rolls lub Chrysler, by mieć możliwość prania się tutaj na słońcu w obliczu morza.

W ciągu dnia atmosfera Brightonu nie zdradza żadnych zawitych tajemnic, aczkolwiek tutaj miała miejsce rozgłosna już straszliwa zbrodnia, tutaj wykryto ową tajemniczą walizę, zawierającą szczątki poćwiartowanego ciała kobiecego, w którym rozpoznano tancerkę Violetę Haye.

Aczkolwiek upłynął już miesiąc od odkrycia zbrodni, będącej duplikatem innej, także niewyjaśnionej jeszcze, — tajemnicy kufra Nr. 1. a także zaarrestowano domniemanego sprawcę mordu, niejakiego Jacka Notyre, alias Mancini — jak wiadomo z depesz — ohydna zbrodnia jeszcze nie została wyswietlona.

Jeżeli Jack Notyre zabił istotnie — prawo Angielskie zabrania domysłów niestwierdzonych — mimo to nie należy jeszcze do klasy Jacka „the ripper” — Kuby rozpruwacza, którego smutna sława jeszcze nie wygasła w pamięci Londynu. Natomiast nawiąza, jaką mu nadano „Miłość kobiet” — charakterystyka postać człowieka, nieodznaczającego się, zresztą, w rzeczywistości urodą męską.

Zbieraliśmy z ciekawości informacje o tym niesamowitym mordercy, który mógł w ciągu tygodnia przechowywać w swym pokoju na Kampstreet rozkładające się ciało swej ofiary, którą zabił — jak głosi opinia publiczna — dlatego, że „wiedziała zawiele o zabójstwie Mrs. Watts, kochanki Notyre'a — Manciniego”.

Na Kampstreet w pewnym „pub” (jak nazywają tu bary) gdzie stojąc wypija się napój i po zapłaceniu opuszcza lokal, spotkaliśmy pewnego Anglika, który w przeciwieństwie do ludzi swej rasy okazał się rozmowny przy wypiciu świętego piwa.

— „Mieszkam na tej ulicy — oświadczył nam — i przykro mi, że zdobyła tak smutny rozgłos. Znałem oczywiście Manciniego z widzenia: miał

twarz liśnią i przebiegłą.

Nosił uczesanie z rozdziałem na środku głowy. Włosy, jakby przyklepione do czaszki. Ubierał się dobrze. Pozornie nie robił wrażenia człowieka, któryby mógł być wmieszany w jaką historię zbrodniczą. A jednak rzeczywistość jest inna. Najtrudniej jest zrozumieć, że mógł w ciągu sześciu tygodni znosić zapach rozkładającego się ciała i spać w tym pokoju. Coprawda spędzał tam tylko resztki nocy, ale zawsze pozostaje to niepojęte dla każdego, gdyż ktokolwiek choć na sekundy poczuł ten straszliwy, zabijający zapach, już zapomnieć go nie może. Przypuszczam, że Mancini musiał nawet być rad, gdy zaarrestowano go w końcu, twainiając go

od straszliwej atmosfery,

w której przebywał”.

Pogodny wygląd Brightonu, jako ożywionego kąpieliska morskiego, jest niezwykle sympatyczny. Krążyliśmy po mieście, pozostawiając za sobą plażę, rozciągającą się — przestrzeni trzech kilometrów na wschód od Palace Pier, gdzie tańcem swym produkowała się ofiara Manciniego — Violetta Heye, gdy była młoda.

Na plażę schodzi się po dość stromych drogach betonowych, pod którymi znajdują się arkady, a w niszach ich liczne sklepy — herbaciarnie, cukiernie chłodnie. Pomiędzy dwoma sklepami znajduje się drewniany lokal dancinowy, do którego prowadzą schody, podobne do drabiny, przez bardzo skromne wejście. Wnętrze tego tajemniczego lokalu rozrywkowego przypomina skład bągażu, czy też podmiejski dworzec.

Dookoła ścian biega ławeczki, na których poflirtować można pomiędzy dwoma foxtrottami. Do tego miejsca Mancini przychodził z Violetą Kaye o północy, gdy lokal restauracyjny „Sky lark” czyli „Jaskółka”, w którym był zatrudniony jako kelner, zamykał swe

podwoje. Trudno sobie wyobrazić bar dziej melancholijny lokal rozrywkowy od tego dancingu.

W owych czasach, gdy Brighton i spokojna ulica Kemp nie były jeszcze wstrząśnięte wieścią o sensacyjnej zbrodni, wszystkie prostytutki na Kings Road i inne, niezarejestrowane jeszcze niewiniątka, marzyły o tym zdobywcy serc niewieścich, o ciemnych oczach i wnikliwym głosie.

Violetta Kaye nauczyła go tańczyć dobrze, to też nawet w wytworniejszym dancingu „Sherrys” bez przykrości przyglądano się tańczącej parze Mancini - Kaye. Ale Mancini, jak „Miłość kobieca” — bohater powieści Kiplinga, żył z kobiet dla kobiet.

To też po zniknięciu Violetty Kaye (która rzekomo wyjechała) widziano go z inną kobietą u „Sherrys”, w przeddzień aresztowania, i tutaj, spotkawszy

się z kilku londyńczykami, którzy przeciągnęli zabawę do świtu, jedne mu z nich zaproponował nocleg u siebie.

Przygodny towarzysz został zafrapowany

mdłym zapachem,

panującym w pokoju, co doprowadziło do wykrycia zbrodni.

Mancini o świcie dnia tego uciekł do Londynu, szukając w parku Greenwich ochłody i świeżego powietrza po strasznym zaduchu swego pokoju. Tu taj wpadł w ręce policji.

Nadal wypiera się zbrodni, która jeszcze nie została mu udowodniona mimo ważnych poszlak, przemawiających przeciwko niemu.

Bull.

Wymówiony po 10-ciu latach pracownik otrzymuje 29 pensyj. Tani obiad Mussoliniego.

Na jednym z posiedzeń Izby włoskiej przedstawił Mussolini swojemu ludowi szereg niemiłych cyfr.

— Niech sobie nikt nie wyobraża — rzekł Duce — że wkrótce wrócą dobre czasy.

Mieliśmy stare długi a do tego robiliśmy nowe. Teraz wynoszą one przeszło sto miliardów. Jedyną radą w tem położeniu jest, jaknajwyższa oszczędność. W ostatnim roku położenie jeszcze się pogorszyło, w końcu roku będziemy mieli najprawdopodobniej w budżecie deficyt w wysokości trzech miliardów.

A więc oszczędność! Zmniejszyć wymagania! Państwo czyni, co może, ale ludność musi

ponosić także ofiary.

Ceny środków żywności spadły, trzeba zatem mieć żyć tanio.

Mussolini dla przykładu podał, że wyczytawszy w gazecie, że tu i tam można tanio nabyć środki żywności, po lecił pewnemu niepozornemu gońcowi, by mu zakupił kilogram chleba i mięsa na rosół za cztery liry.

Był to mój obiad tego dnia i muszę przyznać, że

chleb był doskonały,

a z mięsa można było zgotować bardzo przyzwoitą zupę — rzekł II Duce.

To oświadczenie Mussoliniego zaciekawilo pewnego ojca rodziny, który zwrócił się listownie do dyktatora, aby mu podał adres tak taniego sklepu. W

odpowiedzi Mussolini, nie chcąc, aby jego informacje uchodziły za fałszywe, podał do wiadomości publicznej adres kupca.

Było to fantastyczną reklamą dla owego taniego sprzedawcy, a miało przytem ten realny skutek, że mnóstwo kupców obniżyło również ceny chleba na 1,30, podczas, gdy cena urzędowa wynosi 1,50. (Lir równa się 45 gr.)

Znając stosunki we Włoszech dość pesymistycznie jednak zapatrują się na obiad za cztery liry. Powiadają oni, że mógł się nim zadowolić Mussolini przez jeden dzień.

W rzeczywistości jednak tani chleb jest nie do spożycia, a mięso za tę cenę nadaje się chyba tylko do wygotowania na rosół. Dobre mięso bowiem kosztuje 10 lirów, a cielęcina 13 do 15.

Przy tej okazji warto poznać koszt utrzymania egzystencji we Włoszech i porównać wydatki z dochodami.

Najtańsze stosunkowo są środki żywności, których cena pod naciskiem rządu spadła obecnie znacznie. Jak to już widzieliśmy na wyżej przytoczonym przykładzie, cena chleba, która wynosiła doniedawna 2,50 lirów, obecnie spada do 1,50 a nawet do 1,30. Mimo to przeciętny obiad w restauracji

kosztuje około 15 lirów,

przyczem nadmienić należy, że stoły, krzesła, sale, kelnerzy, jak i spisy, po traw w całym królestwie są do siebie

blizniaczo podobne. Kto umie zadawać się małym, może wyżyć i z 7 do 8 lirów, trzeba tylko dobrze wyznawać się, gdzie co i jak kupować.

Stosunkowo drogie jeszcze ciągle są mieszkania, jakkolwiek rozporządzeniem rządu, ceny ich w ciągu kilku ostatnich lat zostały już po raz trzeci obniżone. W Rzymie za trzypokojowe mieszkanie z łazienką

trzeba zapłacić 6.000 lirów (2.700 zł.)

Korzystniej jest kupić mieszkanie na własność, gdyż wtedy wypada przeciętnie po 7.000 na każdy pokój, nie licząc łazienki, przyczem sumę tę spłacać można przez dwadzieścia pięć lat. — Nadto w nowych budowlach mieszkania są na dwadzieścia pięć lat wolne od wszelkich podatków. Dzięki temu budownictwo bardzo się rozwija.

Droga jest również woda. W Rzymie kosztuje 2.000 lirów rocznie, trzy razy tyle w jego okolicach. — Prąd elektryczny, na którym ciąży podatek 60 procentowy, kosztuje dwa liry za kilo wat. Również drogi jest

lekarz i apteka,

gdyż ubezpieczalnie społeczne znajdują się dopiero w fazie początkowej.

Drogie są niemiędy artykuły monopolowe: kilogram cukru kosztuje — 6,40; soli stołowej — 3,50; papierosy średniej jakości 25 cen. za sztukę.

A teraz przejdźmy do dochodów. Mały urzędnik otrzymuje pensję około 800 lirów. Skromne mieszkanie kosztuje go około 400 lirów. Pozostaje mu zatem do życia niewiele, dlatego głównym pożywieniem małych urzędników są bardzo pożywne „spagetti”.

Profesorowie, sędziowie i podobne zawody otrzymują miesięcznie do 2 tys. lirów, pułkownik 2.500. Ale podsekretarz stanu tylko 8.448 lirów rocznie, minister niespełna 20.000.

Te niskie dochody uzupełniają oni dochodami pobocznymi płynącymi z zajmowania stanowisk dodatkowych.

Dla urzędników błogosławione jest prawo 13-iej pensji oraz postanowienia dotyczące utraty posady. W razie wypowiedzenia pracownik

otrzymuje 9-miesięczną pensję,

a obok tego pracodawca obowiązany jest wypłacić mu tyle pensyj miesięcznych, ile lat pracownik ten pozostawał w służbie, a nadto za każde z tych lat trzynastą pensję. W ten sposób rachunek pracownika, wydalonego np. po dziesięciu latach przedstawia się następująco:

Dziesięciomiesięczne odszkodowanie, plus 10-miesięczna pensja, plus dziesięć miesięcy trzynastej pensji — razem 29 miesięcy. To już jest pewnym zabezpieczeniem na przypuszczalny czas bezrobocia.

Niebezpieczna zabawa.

Jedna z aktorek w Hollywood kapie swego ulubieńca — młodego lwa.

Rozprowadzanie kredytów dla rzemiosła. Zadania komitetów rozdzielczych.

Przestrzeganie zasad zdrowego kredytowania.

1) Przy rozprowadzaniu kredytów, przy znanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego dla rzemiosła, powoływane są, w porozumieniu z Izdami Rzemieślniczymi, przy instytucjach rozprowadzających kredyty komitety rozdzielcze t. zw. komisje opiniodawcze do spraw kredytu dla rzemiosła. Zadaniem tych komitetów jest utrzymanie ścisłego kontaktu między instytucjami kredytowymi, a rzemiosłem przede wszystkim w tym celu, aby rozprowadzanie kredytów dy skontowych Banku Gospodarstwa Krajowego uwzględniło ogólne tendencje i potrzeby gospodarze rzemiosła. Komitety te powinny zarazem przestrzegać w swym opinjowaniu zasad zdrowego kredytowania, by nie osłabić zaufania instytucji kredytowych do zdolności kredytowej rzemiosła. W celu nadania jednolitego kierunku komitetów zgodnie z powyższymi założeniami Związek Izb Rzemieślniczych R. P. opracował wytyczne, które przesłał poszczególnym izmom do zaopiniowania względnie przedłożenia nowych wniosków. Po zebraniu opinii wszystkich Izb i odpowiednim skorygowaniu, wytyczne będą przesłane Izmom dla wykorzystania przez członków komitetów radzieckich delegowanych przez Izby.

Komitety radzieckie (t. zw. komisje opiniodawcze) przy instytucjach rozprowadzających kredyty dyskontowe przyznane przez Bank Gospodarstwa Krajowego, powinny się kierować następującymi zasadami:

1. Komitety rozdzielcze prowadzą protokoły swych posiedzeń. W protokołach należy uwzględnić: a) nazwisko i rzemiosło petenta, b) wysokość i termin spłaty pożyczki, o którą wnosi petent, c) uchwałę Komitetu w sprawie złożonych wniosków pożyczki.

2. Pożyczki należy przyznawać rzemie-

ślnikom, posiadającym kartę rzemieślniczą, wystawioną na własne imię i nazwisko oraz świadectwo przemysłowe na rok bieżący.

3. Przy wydawaniu opinii o przyznaniu pożyczki kierować się należy względami wyłącznie gospodarczymi.

4. Pożyczki przyznawać należy na zakup surowców lub robocizną petentom, mogącym się wykazać z otrzymaniami zamówień lub dostaw.

5. Na cele inwestycyjne należy przyznawać pożyczki tylko w wypadkach, gdy mają one umożliwić petentowi wykonanie otrzymanego zamówienia lub dostawy.

6. Przy opinjowaniu wniosków petentów należy szczególnie uwzględnić:

b) warsztaty, których wytwórczość przy czynić się może do zahamowania importu artykułów, dotychczas sprowadzanych z zagranicy,

c) warsztaty produkujące na potrzeby wsi,

7. Przy ustalaniu terminu spłat pożyczek należy uwzględnić:

a) czasokres wytwórczości w poszczególnych rzemiosłach (np. w garbarstwie),

b) sezonowy charakter wytwórczości w danym zawodzie (np. krawiectwo, kucierstwo i t. p.).

8. Przyznawanie pożyczek, względnie ustalenie wysokości sum pożyczkowych uzależniać należy:

a) od stanu materialnego petenta,

b) od rodzaju zabezpieczenia pożyczkobiorcy,

c) od zdolności produkcyjnej zakładu pożyczkobiorcy.

Kula w sercu kaprała. Przybył do narzeczonej, aby sobie odebrać życie.

Kołomyja, 5.8. Popelniał w Kołomyi samobójstwo kapral 49 pp. Władysław Winiarz. Denat przebywał w obozie wojskowym w Sadowce i przyjechał na wypożyczonym od kolegi rowerze do swej narzeczonej, Anny Abrahamowicz, zam. w Kołomyi, przy ul. Legionów.

Oświadczył, że jest

bardzo zmęczony,

poczem rozebrał się i ułożył do snu, a narzeczoną podobno poszła do miasta.

Kiedy powróciła, zastała leżącego na łóż-

ku narzeczonego w kałuży krwi. Jak ustalili dochodzenia. Winiarz zastrzelił się z karabinu służbowego, oddając do siebie

strzał w serce.

Ponieważ nie mógł cyngla pociągnąć palcem, pomógł sobie łopatą. Motywy samobójstwa nie są dotychczas ustalone. Wedle krążących pogłosek, Winiarz miał zamiar wkrótce się ożenić, a przeciwstawiające mu się trudności były główną przyczyną tragicznego kroku.

4 pierścionki brylantowe pod płotem zakopała 11-letnia złodziejka.

Gdynia, 5.8. W Helu systematycznie zdarzały się tajemnicze wypadki kradzieży, wobec których policja mimo energicznych zabiegów

stawała bezradna.

Ofiarami tajemniczego złodzieja padali wyłącznie letnicy, których okradano w dziwnych okolicznościach. Wreszcie uruchomiono cały aparat policyjny w Helu i uzyskano wprost rewelacyjne wyniki. Energiczne dochodzenia ujawniły, że kradzieży i to poważnych, dopuszczała się 11-to letnia cór-

czka pewnej rodziny kaszubskiej.

Podczas rewizji znaleziono szereg wartościowych przedmiotów, starannie przechowywanych na strychu, oraz 4 pierścionki brylantowe, zakopane pod parkanem. Wartość odnalezionych przedmiotów wynosi około 2,800 zł. Kradzieże te wykonywane były z wielkim sprytem, co nasuwa przypuszczenie że rączkami 11-to letniej złodziejki kierowali ludzie dorośli o nielada „fachowem” przy gotowaniu.

FR. HARPER

Dług Hanki Wolskiej

2) (ODWET)

Współczesna powieść obyczajowa :: Adaptacja autoryzowana Eng. Bałuckiego

Pewnego wieczora zapukała do jego drzwi. Oświadczyła z wyraźnym zakłopotaniem, że musi wypowiedzieć pokój, ponieważ jest za drogi dla niej. Wtedy zaczął prosić, by pozostała u niego, narazie nie płacąc za mieszkanie; pod maską zwykłej życzliwości usiłował odwieść ją od tego zamiaru, obiecując dołożyć wszelkich starań, aby wyrobić jej nową posadę. Mówił z pozornym spokojem, bardzo rzeczowo, mimo to nie mogła nie zauważyć, że się w niej kochał.

Od tej pory schodzili się codziennie do jadalni na wspólny obiad prowadzili długie rozmowy, lub milcząc siedzieli obok siebie. Gdy się rozpoczynał sezon w którymś teatrze i zapraszał ją, przedstawiał jej swoich znajomych z kolei ona go zapoznawała ze swoimi przyjaciółkami. Zakochał się poważnie, ale czuł, że chociaż połączyła ich zażyłość, może na wet przyjaźń, do zupełnego zbliżenia nigdy nie dojdzie.

Najbardziej godnym zastanowienia było to, że ona w niczem nie przypominała kobiety, która odtańcowała niepodzielnie pa nowała nad jego wyobraźnią, a której pragnął całą siłą nagle rozkwitłej miłości — przede wszystkim nic nie miała w sobie z Greczynki. Jej rodzice już nie żyli, ojciec był rotmistrzem kawalerji austriackiej, matka pochodziła z okolic Stanisławowa. Na imię jej było Hanna i imię to dziwnie jej odpowiadało, była dużego wzrostu, wysmukła, uśmiechała się rzadko. Dziś, dwudziestego trzeciego marca, były jej urodziny.

Deszcz nie ustawał, powietrze było przepelnione jednostajnym bębnieniem

spadających kropel, nisko nad ziemią biegnęły czarne, ołowiane chmury.

Gdy tylko Stocki ukazał się w ogrodzie, otaczającym willę z radosnym szczerkamiem wyskoczył do niego olbrzymi bernardyn Stop; Andrzej wsunął mu rękę w paszczę i tak wszedł po kilku stopniach do drzwi wejściowych. Odrązu spostrzegł, że Hanki nie było w domu, na wieszaku nie było okrycia, znikły rękawiczki, które zazwyczaj kładła na stoliku przed lustrem.

W hallu zjawił się służący, odebrał nawskroś przemoczoną płaszcz i powie dział:

— Jakiś pan czeka na wielmożnego pana.

Stocki przerwał mu niecierpliwie:

— Panna Wolska wyszła?

— Tak jest. Zaraz po śniadaniu.

Stocki stanął przed lustrem, ocierając chustką moką twarz.

— Coście mówili? Jest ktoś?

— Tak jest, proszę wielmożnego pana. Ten pan nie powiedział swego nazwiska, ale nie chciał odejść. Przyszedł parę minut po piątej.

Stocki nie spiesząc się, otworzył drzwi, prowadzące do gabinetu. Nie było nikogo. Widocznie ten jegomość nie miał ochoty długo czekać i poszedł sobie. Na biurku leżała paczka ze sterczykami z „Cintry”. Otworzył szeroką, pięknie rzeźbioną szafę, wybrał fajkę, przejrzał szklane słoje z tytoniem różnych gatunków, wziął dwie szczypty czarnej Virginii, pochłaniając figami, nabił fajkę i zapalił ją. Jego wzrok padł na duży portret Hanki Wolskiej, stojący na biurku; z jakiegokolwiek strony spoglądał na fo-

tografie, zawsze biggło ku niemu dziwne spojrzenie szarych oczu.

Pogrążył się w zadumie, czując, że radosny nastrój ulatnia się powoli, ustępując miejsca podnieceniu tego rodzaju, które często zwiastuje nieszczęście. Wstał i zaczął nerwowo spacerować, owinięty gęstymi kłębam dymu; niepokój wzmagął się. Opuścił gabinet i bezmyślnie wędrując z pokoju do pokoju znalazł się wreszcie w małym barze. Zatrzymał się bardzo zdziwiony, i po wolnym ruchem wyjął z ust fajkę. Przy długim stole barowym siedział wygodnie rozparty ten sam człowiek, który nie chciał zdradzić swego nazwiska; siedział nieruchomo, trochę wgarbiony i zdawało się, nie zauważył, że ktoś wszedł. Przed nim stała próżna szklanka od cocktailu. Ręka spoczywała na poręczu fotela, między palcami sterczało cygaro wypalone po samą opaskę.

Stocki podszedł bliżej. Nieznajomy nie poruszył się. Może zasnął.

— Halo! — zawołał Stocki.

Zadnej odpowiedzi. Człowiek spał z szeroko otwartymi oczami. Steżały wzrok wyrażał naprężone wyczekiwanie, na ustach zastygł ledwo dostrzegalny uśmiech. Stocki uderzył go lekko po ramieniu; cygaro wypadło z palców nieznajomego, tułów przechylił się nieco nabok. Oslupiały Stocki chwycił bezwładnie zwisającą rękę, próbując namacać puls; ręka była zimna. Ten człowiek nie żył.

Przerażenie skuło Stockiego, nie mógł ruszyć się z miejsca. Tak upłynęło kilka minut. Z nikłym uśmiechem przyszedł do niego nieboszczyk nieruchomo mem spojrzeniem i powoli coraz więcej pochylał się nabok jak podchmielony, odruchowo szukając oparcia.

ROZDZIAŁ II.

Tego samego dnia w Grand Hotelu Szwarcberg wysiadł z windy w płaszczu luźno zarzuconym na ramiona i wszedł do hallu. Przez grube szkła okularów rzucił bystre spojrzenie na zegar. Zatrzymał się, wyjął z kieszeni dużą pierośnicę, wybrał starannie cygaro i, nie zdejmując zeń opaski firmowej, odgryzł koniec. W tej chwili podbiegł bój-

z ogniem. Aby zapalić, Szwarcberg musiał nieco pochylić głowę.

Stojąc na miejscu z cygarem w zębach, zaczął uśmiechać się, przyczem kolor jego oczu jakby uległ zmianie i nabrał zielonkawego połysku. Właściwie to nie był uśmiech, lecz skrzywienie ust, które pozwalało dojrzeć jeden żółta wy zęb.

Był wysokiego wzrostu, wąski w ramionach, miał płaską klatkę piersiową; zawsze się zdawało, że jego twarz jest źle i nieodpowiednio oświetlona, jak gdyby światło padało na nią pod wyjątkowo niekorzystnym kątem.

Ruszył, nieco wyniosłe krocząc przez hall i prześlizgując się wzrokiem po licznej publiczności, leniwie spoczywającej w fotelach. Wpadła mu w oczy twarz kobieca, wywołała mgliste wspomnienie i mimowoli zaczął szukać w pamięci.

— Ottonie!

— Głos — pomyślał Szwarcberg skąd znam ten głos?

Przystanął, surowo i badawczo spojrzawszy na kobietę; po oczach widać było, że się zagłębił pamięcią w daleką przeszłość. Nagle doznał bólu od uktucia igłą, opadły go niesłychanie gorzkie wspomnienia. Zmarszczył czoło:

— To pani Kamilla!

— Tak, tak — zawołała i podniosła się porywczco, wyciągając rękę, którą, ledwie uściśniętą swoją zwiotczałą dłonią, jej twarz ożywiła się, serce mocno zabiło, czuła, że lada moment zrobi jej się niedobrze. — Ach — wymówiła z trudnością — jak dawno.

Oczy Szwarcberga nie zmieniły wyrazu badawczej surowości.

Ona dała się porwać złudzeniom, widziała go takim samym jak przed siedmiu laty; zdawało się, stanęły przed nią dwie istoty, połączone braterskimi więzami wspomnień i teraźniejszości: jedna wyprostowana, o bujnych włosach, druga z wyblakłego uśmiechu i dziwnie spoglądających oczu — raczej podobna do zniekształconego odbicia w lustrze pierwszej.

Zawód a zdrowie.

Zdolność do danego zawodu decyduje o wydajności pracy.

Według danych, Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy trzy czwarte poszukujących pracy rekrutuje się z pracowników niewykwalifikowanych. Brak bowiem zawodowego przygotowania jest poważną przeszkodą w uzyskaniu jakiegokolwiek zajęcia. Niewykwalifikowany pracownik to ciężar dla społeczeństwa.

W chwili obecnej dla dziesiątków tysięcy młodzi absolwentów szkół powszechnych i szkół średnich ogólnokształcących zbliża się moment decydujący o powodzeniu w ich dalszym życiu. Jest to kwestia wyboru zawodu. Pomyślny narazie nad je dnym odcinkiem tego obszernego zagadnienia. Kandydat do zawodu winien zastanowić się nad następującymi problemami: w jakim kierunku idą jego zamiłowania i czy zdolności jego odpowiadają wybranej specjalności. Następnie nasuwa się jeszcze pytanie, czy stan zdrowia kandydata odpowiada wymaganiom pracy w tym zawodzie.

Wiemy przecież, że zawód zecera może w szybkim tempie przyspieszyć nawet śmierć, jeśli nie długotrwałą chorobę u kandydata o niezupełnie zdrowym stanie płuc. Niektóre znów zawody, jak np. szofer, polujca, wymagają podzielności, uwagi, inności wreszcie skupienia uwagi (zawód zecera, krawca, szewca). Często spotyka się szoferów, którzy w ciągu swej krótkiej pracy, mają niezliczoną ilość wypadków — są to właśnie szoferzy, którzy nie mogą swej uwagi podzielić: na kierowanie autem i otoczenie. Wybitni badacze nauki odznaczają się wielkim napięciem uwagi do tego stopnia, że jeden z takich badaczy, prowadząc badania nad kurzem jadem, wrzucił do gotującej wody trzymany w ręku zegarek, zamiast jada. Ów badacz tak miał skupioną uwagę nad badaniem za gadaniem, że nie potrafił zwrócić swej uwagi na to, co wrzuca do wrzącej wody.

W wieku znowu przypadkach wadliwej budowy ciała, jak pewne stany krzywico-we nie pozwalają na oddanie się niektórym zawodom, np. przy bocznym prawostronnym skrzywieniu kręgosłupa stanowczo przeciwwskazany jest zawód stolarza, który pracując, pochyla się całym ciężarem ciała na prawą stronę, czem powiększa skrzywienie, przeciwnie odchylenie kręgosłupa w lewą stronę w powyższym zawodzie nie tylko nie jest przeszkodą, lecz wpływa korzystnie, prostując odchylenie. Przy skrzywieniu zaś kręgosłupa szyjowego można zalecić zawód malarza pokojowego, gdyż przegięcie głowy w tył — pozycja zwykła przy pracy malarzy pokojowych, naprawia skrzywienie. Przykładów podobnych możnaby przytoczyć bardzo wiele.

Wiemy również, jak ważną rolę odgrywa w niektórych zawodach ostrość wzroku, słuchu, dotyku, powonienia. Wady lub osłabienie tych zmysłów mogą być poważną przeszkodą przy wykonywaniu pracy. Niemniej ważne jest badanie układu nerwowego, narządów oddechowych, krwioobiegu, narządów trawienia lub układu męskiego, gdyż niewielkie napozór odchylenie od normy przy nieodpowiednio obranym zawodzie może przejść w stan choroby.

Również duże znaczenie posiada dziedziczność, przebyte choroby w dzieciństwie oraz otoczenie, wśród którego przebywa kandydat danego zawodu.

Wszystkie te czynniki powinny być wzięte pod uwagę, gdyż są one wskazówką, do jakiego zawodu może być zdolny kandydat bez szkody dla zdrowia, a równocześnie żeby praca jego była najbardziej wydajna.

Młodzi opuszczająca szkołę, może za- ciągnąć informację o swojej przydatności do wybranego zawodu w pracowniach psychotechnicznych i poradniach zawodowych, których powstaje coraz więcej.

Zanim jednak kandydat uda się po informację, musi wglądać w siebie i zapytać się samego siebie, w jakim kierunku idą jego zamiłowania i zainteresowania, bowiem zawód odpowiednio obrany, t. zn. zastosowany do zamiłowania, uzdolnień i sił umysłowych oraz fizycznych uprzyjemnia pracę, czyni ją łatwiejszą do wykonania; zatem praca staje się doskonalszą, wydajniejszą i lepiej płatną.

Gdy tymczasem pracownik niezdolny do danego zawodu, łatwiej się wyczerpuje, jest wystawiony na częstsze wypadki przy pracy, która mimo wysiłku z jego strony jest mniej wydajną i mniej płatną przez co wytwarza się typ pracownika niezadowolonego ze swego losu, zgorzkniałego, który obwinia społeczeństwo za swoje niepowodzenie. Jest to typ ujemny pracownika, który często powoduje w środowisku niepożądany ferment. Ten sam osobnik na odpowiednim stanowisku mógłby okazać się pożytecznym pracownikiem.

Siej pszenicę, zbierzesz złoto...

Bestjalska zbrodnia oszustów.

Ze Lwowa donoszą:

Ze Skaly donoszą o wypadku wskazyjącym, że zabobon i ciemnota święcą triumfy wśród ludności wiejskiej i powodują liczne tragedie nieszczęśliwych, których łatwouwierność wykorzystują szalbierze i oszuści.

Ofiarą takiej niesumiennej szajki oszustów padła we wsi Niwra w okolicy Skaly wieśniaczka nazwiskiem Demków. Zamężna gospodyni pragnęła jednak wzbogacić się cudownym sposobem. Gdy więc dowiedziała się o „czarownikach”, którzy umieją zamawiać los poddała się zupełnie pod ich wpływ. Obiecując jej złote skarby szajka wyludziła od niej w krótkim przeciągu czasu dużo pieniędzy i zboża, co do prowadził jej gospodarstwo prawie do ruin. Ponieważ sprawa zaczynała być głośna we wsi, szalbierze postanowili

pozbyć się chłopki.

Ub. tygodnia udali się do niej i przyrzekli jej złoty skarb jeżeli przyniesie 200 zł. w gotówce i 100 kg. pszenicy. Zabobon na kobietę z największym trudem zdobyła pieniądze i przyniosła je cudotwórcom wraz z żądaną pszenicą.

Szalbierze zabrali pieniądze natomiast oddali chłopce pszenicę i kazali jej sypać nią po całej drodze z Niwry do Germaków ki przyczem polecieli jej odwracać się i reagować w jakikolwiek sposób na wszystko, co ją po drodze spotka. Jeżeli dopełni tego warunku, to posiane na gościńcu ziarno pszenicy przemieni się

w sztuki złota.

Gdyby nie wytrwała i odwróciła się, lub też podniosła jakikolwiek protest przeciwko ferrom, co się będzie działo, to wszystko przepadnie, bo czar przestanie działać.

Ciemna kobieta uwierzyła święcie i poddała się rozkazom. Sypała pszenicę po drodze, a nieludzy oprawcy okładali ją kijami w sposób tak bestjalski, że zanim doszła do celu swej drogi

postradała zmysły.

To właśnie było celem szajki, która chciała się w ten sposób pozbyć swej ofiary. Na drugi dzień rzeczywiście obłąka na chłopka popełniła samobójstwo, skoczywszy do rzeki Zbrucza, stanowiącej granicę między Polską a Rosją.

Zwłoki jej wypłynęły na stronę rosyjską. Wydobyla je sowiecka straż graniczna i pochowała nad brzegiem rzeki. Mąż samobójczyni jednak zwrócił się za pośrednictwem władz polskich do sowieckiej straży granicznej o wydanie zwłok jego żony. Gdy na skutek tej prośby, została się wojskowa komisja na drugą stronę i doko nano ekshumacji zwłok, okazało się, że kobieta była bestjalsko pobita, a całe jej ciało

przedstawiało jedną ranę.

To stwierdzenie doprowadziło do wykrycia właściwych sprawców śmierci nieszczęśliwej których aresztowano.

Słownik dyplomatyczny.

Międzynarodowa Akademia Dyplomatyczna wydała ostatnio słownik dyplomatyczny, który opracowywany był przez 7 lat. Interesująca praca, która obejmuje 2.400 stron, zawiera całkowite expose wszystkich kwestyj, dotyczących dyplomacji. Zebrane zostały artykuły o bombardowaniu, o optan-

tach, mniejszościach narodowych, o Tangerze, Gdańsku, o państwach naddunajskich, słowem o wszystkich troskach, gnębiących świat. Słowu „wojna” poświęcony został artykuł, obejmujący 45 stron. O słowie „Pokój” — nie napisano nic.

Rozwój czytelnictwa w Paryżu.

Pomimo ogromnej ilości rozrywek, zastępujących częściowo lekturę, czytelnictwo w stolicy Francji rozwija się z roku na rok. „Bulletin Municipal” ogłosił niedawno statystykę wypożyczonych książek z bibliotek dzielnicowych od r. 1930. Otóż w r. 1930

wypożyczono ogółem 1.248.452 książki; w r. 1931 następuje lekki spadek czytelnictwa (1.225.815), w roku 1932 — zwyżka (1.329.729), a w r. 1933 dalsza zwyżka do 1.354.460 książek. Jeśli chodzi o dzielnicę Paryża, największa ilość miłośników książek przypada na Montmartre, albowiem ilość czytelników biblioteki centralnej XVIII okręgu wynosi 88.514.

PODSŁUCHANE

PO POWROCIE Z WIĘZIENIA.

Hipolit Garbek wychodzi z więzienia, w którym spędził cztery lata. Wróciwszy do domu, spostrzega, że żona karmi jakieś niemowlę. Zdziwiony pyta:

— Czyje to dziecko?

— To moje, odpowiada żona. Gdybyś był porządnym człowiekiem, to mogłoby być też twoje!

PO WYROKU.

— Ja tego nie przeżyję! — zawołał morderca, gdy mu odczytano wyrok, skazujący go na śmierć.

DROBNE DAWKI.

— Byłeś u przyjaciela - doktora po pożyczkę?

— Bylem. Poprosiłem go o 50 złotych.

— A on co na to?

— Jakto, powiada, nie wiesz że od roku przeszedłem na homeopatię? Moge ci pożyczyć, ale według dozy homeopatycznej.

OSZCZĘDNOŚCIOWY OBIAD.

Pani Głabkowa wyjechała na letnisko letnić się. Pan Głabek postanowił ze względów oszczędnościowych sam gotować obiady. Na pierwszy dzień za dysponował sobie rosół i mięso. Postawił garnek z wodą na gazie, przykrył kurek na najmniejszy płomień i poszedł do biura.

Gdy wrócił i miał się zabrać do jedzenia, spostrzegł że zapomniiał włożyć mięso do wody.

— Nic nie szkodzi — powiada pan Głabek — dzisiaj zjem tylko rosół, a mięso schowam na jutro!

ZAWIŚĆ KONKURENTA.

— Jak panu smakuje kotlet?

— Jakto, pan jest również restauratorem?

— Cóż znowu, mam fabrykę podeszew gumowych.

U LEKARZA.

— Jak z apetytem?

— Jem jak wilk.

— A ze snem?

— Spję, jak niedźwiedź.

— No to niech się pan uda do weterynarza.

DOBRE ZROZUMIANE.

Do szefa pewnej firmy zgłasza się delegacja pracowników:

— Już trzy miesiące nie dostaliśmy pensji. Niech szanowny pan wybaczy...

— Ależ — przerywa szef: — Wybaczam! Wybaczam! Z całego serca, wybaczam! Możecie, panowie, już iść!

OSTROŻNY.

— Kochanie, za parę dni są imieniny mojej mamy. Chciałabym jej posłać w prezencie ładny neser!

— Proszę cię, tylko nie to! Mama gotowa to wziąć jako delikatne zaproszenie i do nas przyjechać!

ANEGDOTA BALKAŃSKA.

Pewien wieśniak prowadził na targ dziesięć osłów, sam jadąc na jednym z nich. Po drodze przyszło mu na myśl policzyć swój „towar”. Liczy i liczy i wciąż ku okropnej rozpacz nie może się doliczyć, jak tylko dziewięć sztuk, zapomniał bowiem o tym osie, na którym siedział. Po dłuższej chwili zorientował się jednakże na czem polegała pomyłka, zsiadł z osła i jeszcze raz wszystkie gruntownie przeliczył. Teraz zgadzało mu się co do sztuki.

— No Bogu dzięki, powiedział z zadowoleniem. Lepiej jest iść na piechotę, chociaż tak piekielny upał, i mieć jednego osła więcej, niż jechać i martwić się gdzie się podziewa dziesiąty osioł!

PRZYSŁOWIE NA CZASIE.

Piotr dowiaduje się, że jego miasteczku grozi powódź.

— Tobko — woła zrozpaczony — gdzie jest moja brzytwa, prędko moją brzytwę.

— Po co ci brzytwa?

— Nie wiesz, że tonący brzytwę się chwytą.

Jeszcze potwór z Loch Ness.

Potwór z Loch Ness nie przestaje absorbować prasy angielskiej, która poświęca mu całe szpalty. Towarzystwa turystyczne organizują wycieczki wakacyjne nad jezioro z 60-procentową gwarancją ujżenia potwora. Na brzegu Loch Ness krążą tłumy ciekawych, których liczba powiększyła się nawet od czasu, gdy rozeszła się wieść, że istnieją dwa potwory w wodach jeziora. Ruch turystyczny przynosi ogromne zyski

oberżystem okolicznym. Nruhomiono nawet stateczek łączący Inverness z Fort Augustin. Stateczek posuwa się w tempie bardzo powolnym, aby podróżni mogli „widzieć” potwora. Niestety, „Bobby” jest mało towarzyski i rozczarowani turyści muszą zadowolnić się podziwianiem kart pocztowych, na których widnieje podobizna potwora.

Czy jesteś członkiem
L.O.P.P.?

PRACOWITY DZIEŃ ZŁODZIEJÓW

Wczorajszej nocy ktoś najprawdopodobniej dobrze obeznany z rozkładem restauracji Michała Kozy w Bogucicach (Miarkiecki 30) wyważył łomem żelaznym drzwi piwniczne, skąd swobodnie dostał się do wnętrza lokalu.

W następstwie dłuższego pładowania wyniósł większą ilość wódek gatunkowych wartości kilkuset złotych. Niewątpliwie po towar musiał wielokrotnie powracać, jednak nikogo podczas tej czynności nie obudził.

Miał szczęście.

W składzie starzynny

Podczas ponurego dnia wczorajszego, gdy wszyscy wypoczywali w kinach czy kawiarniach, złodzieje i rozliczni włamywacze wykazali wielką ruchliwość. I tak n. p. wydusili szybę wystawową w składzie starzynny przy ul. Kościuszki 12, skąd po wejściu do wnętrza skradli na szkodę właściciela Małera Warszawskiego (Jagiellońska 12) szereg cennych przedmiotów, szczególnie biżuterji, wartości ok. 500 zł.

Ograbiona cerata

Podobnie przy ul. Moniuszki 8 weszli po wyduszeniu szyby do lokalu firmy Eksploatacja Fabryk Ceraty w Polsce, gdzie po dłuższym buszowaniu w szufladach skradli z podrejnej kasety kwotę 189 zł.

Z wystawy

Również włamano się do Arnolda Bornsteina, właściciela firmy „Eddona” przy ul. Kościuszki 42, któremu z okna wystawowego składu skradziono drogą płaszcze, nastolowej dotychczas wartości.

Nawet szyby

Złodziejom zawadzał również dom przy ul. Wojewódzkiej 21, gdzie na szkodę zarządcy

ZŁOTO I PLATYNA skradzione dentyście

Dentysta Maksymilian Bachner, Katowic (ul. Żwirki i Wigury), smutnie przepędził onegdajszą niedzielę.

Po przybyciu do swej pracowni dentystrycznej (Rynek 12) spostrzegł nieład, jak gdyby przez lokal przeleciał huragan. Wszystkie w niedziale, biurka porozbijane. A w biur-

domu Józefa Kuliga skradli partię szyb matowych.

Aj, wuj!

Nie pozostawili również w spokoju... dachu domu przy ul. Wojewódzkiej 34. Jakimś cudem dostali się na pokrycie domu i

Damskie towarzystwo bywa kosztowne

Osobliwej przygody doznał w Katowicach Karol Torbus, który po podjęciu pensji w Rybniku przyjechał się tu zabawić. Oczywiście w towarzystwie dam. Gust jednak miał kiepski, gdyż ograniczył się do kobiet o bardzo zaszarganej cności.

Co było — wszyscy wiedzą.

Gdy jednak po zabawie Torbus wyszedł z

skradli 15 metrów rymny cynkowej na szkodę Estery Szeroszwor z Sosnowca (Czysta 9). Gdy dwaj sprawcy tej kradzieży wychadzili z kamienicy, spostrzegł ich zarządca domu Władysław Goldman. Przy wielkiem „aj wuj” podjął za sprawcami pościg. Uciekli oni jednak ulicami w stronę Zawodzia, gdzie też

skierowała się uwaga policji.

1.600 zł.

Marta Lorenc Katowic (ul. Mikołowska 44), spostrzegła z przerażeniem, że ze specjalnego schowka w szafie skradziono jej 1600 zł. Zrozpaczona na wszystkich wokoło rzuca podejrzenie, a szczególnie na Maksymiljan Otrębę (ul. Poniatowskiego 4).

Nowa maszyna

Do biur fabryki siatek drucianych w Zależu (Wojciechowskiego 69) włamała się grupa zawodowców, którzy doszczętnie spłądowali lokale biurowe. Wobec nie znalezienia w schowkach gotówki, złodzieje zabrali drogą i niezbyt dawno kupioną maszynę do pisania, wartości 1400 zł. Włamanie to jest niewątpliwie dziełem szajki, która przejawia, w ostatnich tygodniach na terenie Katowic nadzwyczajną ruchliwość, jakkolwiek część szajki dostała się już w ręce policji.

Pod kołami pojazdów Serja wypadków komunikacyjnych

W dniu wczorajszym miało miejsce kilka katastrof samochodowych, zakończonych poważnymi obrażeniami najechanych.

I tak na ul. Wojciechowskiego w Zależu na przeciw kościoła, samochód półciężarowy, kierowany przez szofera Ewalda Kilkę z Nowej Wsi (Karola Miarki 20), najechał na przebiegającego ulicą 6-letniego Gerharda Loryte. Chłopiec ma wiele niebezpiecznych poranień na całym ciele. Po opatrzeniu go przez lekarza, przewieziony został do mie-

szkania rodziców przy ul. Wojciechowskiego 40.

Podobnie na ul. Kościelnej w Kochłowicach samochód półciężarowy, kierowany przez szofera Gerharda Śliwę z Szarleja (3-go Maja 16) przejechał w podobnych okolicznościach 6-letniego Ewalda Sikorę z Kochłowic (ul. Kościuszki 5). Poważnie okaleczonego przewieziono do najbliższego lekarza.

Na ul. Kościuszki w Katowicach najechał samochód osobowy 42-letniego Franciszka Pasternego (Francuska 19). Doznał on licznych poranień oraz obrażeń wewnętrznych.

W żadnym powyższych wypadków nie ustalono dotychczas kto ponosi winę.

W sieni przejazdowej domu przy ul. Mieleckiego 8 w Katowicach miał miejsce nieszczęśliwy wypadek samochodowy, spowodowany niedzielnym przeprowadzaniem samochodu firmy Ritschewald przez szofera.

Podsienie tego domu jest tak rozległe, że bez trudu przejeżdżają przez nie obszerne wozy transportowe, auta ciężarowe, a nawet autobusy, dojeżdżające do składów licznych

firm, mieszających się w liczyń aficynach. Szofer firmy Ritschewald przysięgnął autem muru czytającą rozwieszony dla bezrobotnych „Nowy Czas 18-letnią Tomcię Werdeger.

Doznała ona zgniecenia klatki piersiowej oraz licznych obrażeń wewnętrznych.

W stanie ciężkim przewiozła ją karetka pogotowia do szpitala, gdzie mimo wszystko stwierdzono, że nie zagraża jej niebezpieczeństwo utraty życia.

Prowokatorzy

Roman Musiał z Zależa, wielki amator słońca, z wściekłości, za trwającą nie pogodę usiłował onegdaj swój gniew wyładować na Polsce. Zaczął więc na ulicach Dębu głośno propagować ideę obecnych rządów w Rzeszy i wykrzykiwać na cześć Fueraera.

Z tych samych przyczyn nieco dalej posunął się w Siemianowicach Fryderyk Schuster, zam. przy ul. Michalkowickiej 12, który w niemożliwy sposób zaczął lżyć Polskę.

Ponieważ publiczności było tego za wiele, na jej interwencję przybyła policja, która obu odstawiła do sądu.

HUGUETTE GARNIER.

Ostatnia schadzka.

Stara służąca na folwarku, Ludwika, nagłe wyrwana ze snu, otworzyła oczy. Nie otrząsnawszy się jeszcze z sennego odurzenia, odrzuciła kołdrę. Szybko, po omacku, zaczęła naciągać ubranie. Nie była jeszcze zwykła godzina rannego wstawania, lecz mniejsza o to. Działała pod wpływem tajemniczej siły. W pośpiechu zapięła suknię, zawiązała chusteczkę pod brodą, a następnie, wobec tego, że zamierzała wyjść na dwór, przygotowała trzewiki, by włożyć je za progim. W ten sposób nie zbudził nikogo.... Chcąc dostać się do schodów, prowadzących na parter domu, minąć musiała drugą mansardę, w której sypiał Justyn, parobek.... Spał przy otwartych drzwiach, zmęczony całodzienną pracą, z ustami otwartymi, i nie drgnął nawet, gdy przechodziła obok niego.

Starala się zejść bez szmeru i skrzyknięcia stopni. Mimo to, gdy mijala pokój farmera, pies zaszecekał. Jancoł usłyszał go i porwawszy się, na posłaniu, ujrzał Ludwikę, zagadnął ją:

— Dokąd idziesz? Zawczasie jeszcze.

Odpowiedziała mu, zatroskana i uparta: — Ktoś wołał mnie. Idę zobaczyć, o co chodzi.

Nie ociągając się wyszła.

Gwiazdy już gasły na niebie. Świt wykradał się jeszcze nieśmiało, jak kwiat z młodego pąka. Drzewa o nieruchomych gałęziach wydawały się patrolami, strzegąciami drogi, ciągnącej się przez łąki ku rzece, przepływającej pomiędzy topolami, by następnie, za mostem, ginać wśród traw. Rysował się w powietrzu poranka niewyraź-

ny krajobraz, otulony w błękitnawej mgłę, podobnej do powiewającej szarzy, zerwanej z płaszcza nocy.

Ludwika szła prosto przed siebie wśród nieskończonych łąk zbóż, zapowiadających ładne zbiory. W oddali rysowała się niewyraźnie jeszcze strzelista wieżycza dzwonnicy kościelnej.

Zbliżywszy się do cmentarza, Ludwika przeżegnała się i poszła dalej. Szła krokiem przedkim, równym, jakby porwana na przód. Obudziła się — była tego pewna — dlatego, że ktoś zawołał na nią: — Ludwiko! Ludwiko! — a więc udała się w drogę. Posłuszna była zawsze... Idzie i teraz....

Wkrótce znalazła się na rozstajnych drogach i zatrzymała się nagle:

— Ażeż to zagroda Mähut!

Poznała w cieniu lipy drewnianą ławkę, stoczoną przez robaki... Boże Wielki! Po co tu przyszedł dziś?... Niema nikogo.. Upadła na ławkę...

Czy po to, by budzić wspomnienia? Nie zdawała już sobie sprawy... Tak dawno zapomniła o wszystkim.....

Dość powszedniej troski bieżącego dnia... Nazajutrz powtarza się to samo, a wieczorem wita się sen, jak nieoceniony dar Boży... Przeszłość nie wyżywi człowieka....

Mimo wszystko dziwnego doznawała uczucia, znalazłszy się tutaj. Tutaj przecież — ach! pamiętała to dobrze — wyznał jej swą miłość Michał Lehersier.

Po co oddychać znowu zapachem tych zwiędłych kwiatów?... Czas ich przeminał... Ludwika broniła się swym myślom: — „Jestem taka stara... taka stara...” Chodziło jej już tylko o spokój. Lepiej od innych znała wartość przysięg męskich. Michał Leher-

sier opuścił ją przecież bez powodu pięć lat po ślubie...

Bez powodu, porwany dziwną nostalgią. Wyszedł z domu nagle, jak ona dziś, majowego poranka, gdy kwitły dzikie róże... Powien kolonista opowiadał mu historje o dalekich krajach, budził przed nim miraże rze czy nieznanych... Ziemia ojczysta, na której dotąd pracowali oboje w pocie czoła, przestała go zajmować. Chciał poznać inną ziemię, żyźniejszą, tajemniczą — ziemię kobiet obcych.

Z węzłem na ramieniu uciekł któregoś dnia, starając się usprawiedliwić w kilku niezręcznych słowach swoje pragnienie ucieczki i rozterki, silniejszej nad wyrazy. I nigdy już więcej nie mówiono o nim... nigdy... Nie wspomniano o nim przez wzgląd na Ludwikę. Załowano jej... Być żoną „włóczęgi” nie jest rzeczą miłą!... Stopniowo nad nieobecny rozciągnięto całun milczenia. Ludwika długo czekała na Michała; zrazu ze łzami; później bez łez, wypatrując oczy... Wkońcu nie czekała już więcej... Pozostała na folwarku, starzejąc się w ciężkiej pracy, nie myśląc o niczem.

Jak ongi, złożyła ręce. Co tu robiła? Nie wiedziała o tem. Kolejno powstawały w niej obrazy kobiety, którą była, zanim została pomarszczoną staruszką, w czarnym czepcu. Unosiły się dookoła niej w smutnym korowodzie postaci:

— „Marzyłaś — mówiła jej dorastająca, nieśmiała dziewczyna... „Byłaś piękna — szeptała jej złotowłosa postać w kwiecistej, perkalowej sukni... „Cierpiałaś! — Ikała kobieta o poważnej twarzy, zalanej łzami — „cierpiałaś i kochałaś” — mówiła, zapatrzo na w pustą drogę.

Czyżby widmo jej młodości przywołało ją tutaj, by wskrzesić te odległe wspomnie-

nia, te dalekie obrazy?... Co miała dził wspólnego z niemi zniszczona pracą, stara zgarbiona sługa?

Gdzieś na wsi zapiał kogut. Ptaki, obudzone przez słońce, zaświegotały. Ludwika opanowała się. Ledwie zdążyła do domu na przygotowanie śniadania.

Jancoł, znajdujący się na podwórzu, udał, że jej nie widzi, gdy wracała. Myślał zapewne, że unosił starej zaczyna dzień cinniec. Mniejsza o to, póki praca być będzie normalnym trybem.

W ciągu całego dnia stara krzątała się jak zwykle przy pracy, lecz okazywała niepokój i rozszarganie. Wieczorem zaś, gdy szła już na strych, udając się na spoczynek, pojawił się goniec na rowerze i zagadnął ją o panią Lehersier.

— To ja.

Ze zdumieniem przyjęła list, który jej wręczył. Trzymała go w ręku, nie otwierając go. List? Dla niej? Nigdy nie otrzymała żadnych listów.

— Czytajcie — rozkazał Jancoł, zaciekawiony.

Rozdarła kopertę, wyjęła z niej list zbladła: książdz z sąsiedniej wsi donosił jej o niedawnym powrocie Michała i jego zgonie. — „Zmarł dziś zrana, o trzeciej, przed śmiercią, dwukrotnie wołał panią....

— O trzeciej? — zapytał farmer, zaniepokojony.

— O trzeciej....

Spojrzeli na siebie bez słowa.

O trzeciej właśnie, na tajemnicze wezwanie, Ludwika wyszła z domu.

Tłum. L. M.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50, zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 1mm. wiersz 1 łamowy opisowy zł. 250 specjalnie zł. 150 reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej